

ELŐFIZETES

MELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HÍRDETÉSEK.
4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 18 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Szombat, március 14.

Mai számunk főbb közleményei:

- Kilépnek a tisztek az Országos Kaszinóból.
- Tisza a nemzetiségi vitáról.
- Szakértők a Benoid-gyár bűnyügyében.
- Elnapolják az osztrák képviselőházat?
- Vjházi Ede házassága.
- Atalkoruk aradi rendőrbírája.
- Polgármester tréfája.
- Különös gyógyítás.
- Kolduló volt adótiszt.
- Töröljék el a parlamenti őrséget!
- Háborus Oroszország.
- Meghamisított anyakönyv.
- Tavaszi áradások.
- Tarkaságok.

Orosz fegyverkezés.

Arad, március 3

Az orosz hadügyminiszter ma rendeletben arra utasította a cári birodalom hadseregének összes tisztjeit, hogy az ideai szabadságidejüket nem lehet külföldön tölteniük. Az orosz tiszteknek tehát készen kell lenniük — a békére. Szasszonov orosz külügyminiszternek, s a belügyminiszternek bésméztől csöpögő tegnapi nyilatkozására a fehér birodalom hadügyminiszterének ime ez a válasza.

A rendelet nem érthette meglepetésszerűen az európai diplomáciát, hiszen az orosz hadügyminiszternek a párisi Temps számára tegnap tett kijelentései is azt mutatták már, hogy nem az történik északi szomszédságunkban, amit a miniszterek a kíváncsi ujságíróknak mesélnek. Ma azt is

olvashattuk, hogy a muzsik hazájában voltaképpen mindig az történik, a mit a cár akar és a miniszterek az ő engedelmessé rabszolgái. Azt olvastuk, hogy az orosz nép atyja a diplomáciát majdnem olyan kevésre becsüli, mint Károlyi Mihály s a miniszterek közül csak egynek a szava fontos előtte: a hadügyminiszteré. A tisztekhez intézett rendeletből tehát megállapíthatjuk, hogy mi a cár akarata, illetve: mit akar a hadügyminiszter. Ebben a szomorú perspektívában csak egy vigasztaló gyertyafény pislog: az az emlékezés, amely az orosz-japán háborúig vezet bennünket. A világtörténelem egyik legborzalmasabb hadjáratát szintén az orosz hadügyi kormány forszírozta és akarata keresztül hajszolta a diplomácia fontoskodása ellenére is.

Am nem akarjuk, hogy a gyanutlan olvasó, a békés kereskedő reggel dühében az ujságot lecsapva kiáltson: megint elrontották a napomat az ujságok, megint háborút jósolnak! Nem vagyunk próféták és nem akarjuk az ágyudörgéssel összetéveszteni az ujságpapírok harasztjának zörgését. Nem jósolunk háborút, habár az összes diplomáciai tényezők békét hazudnak is. De nem szabad optimistának lenni akkor, amikor alig egy esztendő alatt országok omlottak össze s nemzetek olyan gyarapodáshoz jutottak, amelyről külügyminiszterek soha se ábrándoztak. Amikor Európa

térképe oly gyorsan megváltozott, mint a napoleoni harcok idején, akkor nem szabad fontosabbnak tartanunk a városi jéggyár ügyét az orosz hadügyminiszter ama rendeleténél, hogy a tisztjeit ebben az évben nem engedi át országuk határán.

— Mi nem akarunk háborút, mi meleg baráti viszonyban szeretnénk lenni Németországgal és Ausztria-Magyarországgal. De azon csak nem csodálkozunk, hogy szaporítjuk a hadseregünk létszámát, — mondta egy ujságíró az orosz külügyminiszter olyan ártatlan arccal, mintha arról volna szó, hogy szaporítsák-e az aradi rendőrlegénység állományát.

— A hadseregünk elhelyezkedése és taktikája most megváltozik — szól egy másik hírlaptudósítónak az orosz hadügyminiszter — most nyugaton offenzívában leszünk.

A német határon lévő orosz próbamozgósítás talán az első lépése ennek az offenzíva-politikának? Ettől már csak egy lépés van ahhoz a mozgósításhoz, amely Középeurópa népeinek a legvéresebb kor hajnalát jelentheti...

Nem akarunk öldöklést jósolni, amikor félelmetes szomszédunk leghivatottabb diplomáciai tényezője azt mondja: „mi nem kívánjuk a háborút.” és a létszámemelés? — „Ahhoz jogunk van, mert hiszen a hármasszövetséggel lépést kell tartanunk. Ha szomszédaink megkezdik a leszerelést, mi készséggel folytatjuk.”

Plein air.

Irta: Pakots József.

A bárónó kikocsizott a földekre. A tavaszi eső átáztatta a tanyákhoz vezető dűlőutakat s a keskeny, nagyuri lovak kelleetlenül cammogtak a kőletek, ragadós sárban.

A bárónó a kényelmes, puha kőcsiülésről elmerülve nézte ezt a képet. Külföldi üdülése után egy kissé szokatlannak tűnt fel előtte ez a világ. A nagyvilági fürdőhelyről átesőppenni ide, az égető tűző alföldi nap alá, gránitkockákkal kivert, homokkal feltöltött utak helyett itt dőcögni az alföldi mély, utak szomjas kágyú közt, némi különös inger volt a dolognak.

A fürdőbéli koncertterem klasszikus zene-motívumait a gyorsvonat kerekeinek ütemszerű zakatolása mintha elhozta volna a bárónóval ide is. A nagy zaj után siket csend fogadta s ebbe a némaságba szinte belesipoltak a messze idegenben hagyott melódiák.

A kocsis befordult egy tanyához vezető keskeny utra. Olyan keskeny volt az ut, hogy a kerekek két oldalt már a buzarendeket surolták. A bárónó tekintete ekkor elkalandozott a végtelen buzatáblákon. Gyönyörű volt a vetés. A buzafejek szinte farkasszemet néztek vele, ott hajlongtak, bókoltak a kocsija mellett. Ahogy végigtekintett az ingó buzarendeken, olyan érzése volt, mintha zölé hullámok hátán ringatóznék. Olykor-olykor egy-egy szellő lebömbésére megtüremlett, oldalra hajolt az egész

vetés, mint ahogy a lakásereg is hétrét hajolt az ura előtt.

A bárónó pedig ura volt ennek a végtelenbe vezető földdarabnak. Ameddig csak a szem ellátott, föld, ember, állat, mind csak őt szolgáltatta.

Elkényeztetett kedvence is volt a sorsnak. A szépsége vetekedett a gazdagságával. Most is, hogy kiszakította magát a nagyvilági élet zajából, az udvarlók, rajongók egész raját hagyta vissza. S amint a tanya felé vivő uton a buzafejek hajladoztak előtte, a bárónó mosolyogva gondolt az udvarlók választékosan fésült fejére, amelyek épen így hajoltak meg előtte.

A kocsis a tanya elé ért s a bárónó le szállt. Megindult a gyepes udvaron a fehér falu tanyai ház felé, amely körül dűsfürtű akácok hintettek árnyékot. A bárónó piros napernyőjével a tanyai kuvasz ugatva futott ki a dűlő utra. A nyakára kötött facölöp ütemre verdeste a lábait.

„Hess te, hess, gyáva!” hallatszott ki egy bosszus asszonyi hang a pitvarból és megjelent az ajtóban egy barnaképu, bekötött fejű asszony. A karján kis ölbéli gyerek szunynyadt. A tanyásné volt. Sietve üdvözölte a bárónót:

„Kezit csokolom méltóságos kisasszony! De rég nem láttuk erre felé. Rögtön kihozok egy széket, vagy talán be tetszik sétálni?”

„Nem, nem, kint maradok és szék sem kell!” mondta a bárónó és leült a szakácszártóra. „Uj gyerek?” kérdezte aztán a kis ölbéli jószágra mutatva.

„Uj. Isten segedelmével az ötödik.”

A bárónó csodálkozva nézett a tanyásnéra.

„Az ötödik?”

Arra gondolt, hogy micsoda friss, acélos, üde teremtés ez az asszony. Az arcán az egészség barna patinája. Szinte fénylik a nap zománcától.

E percben a bárónó nem mért a tükörbe nézni. Félt volna a saját arca halványságától.

A gyerek nyugtalankodni kezdett az anyja ölében. A kis öklével vörösre gyurta a szemét és sivalkodva tátogatta a száját.

„Éhes a lelkem!” mondta most a tanyásné megrebbenve, „megételem. De rögtön itt vagyok, méltóságos kisasszony!”

„s be akart fordulni a házba.”

„Csak maradjon!” mondta sietve a bárónó és lehuzta maga mellé a padkára az asszonyt. „Itt is elvégezheti. Nem szégyenlem én magam.”

A tanyásné kibontotta a mellét és a világ legédesebb forrását odatartotta a mohó, csöppszáj elé.

A bárónó kíváncsian és egy kissé izgatottan nézte a különös műveletet. Valami furesza, bizsergető érzés ömlött végig rajta és le nem tudta szemét venni arról a kis, falánk állatról, aki úgy habzsolta, gyurta az anyja mellét, mint a kis malac a vályuba öntött korpaciberét.

Igen, ez a legközelebbi kibuvó: mindig a másiktól kívánni azt, amit mi nem akarunk. Olyan ez, mint a halálbüntetés eltörlésének ellenzőitől jövő felelet: — a halálbüntetés eltörlését kezdjék el a gyilkos urak!

A nemzetek gyilkosai azonban nem azért adnak egymásnak tanácsokat, hogy azt megfogadják — saját maguk. A cár például a leszerelést propagálja, s ugyanakkor javában soroztatja a felemelt létszámú orosz fanatikus rabszolgákat. De mielőtt a vágóhidhoz vezető utat megmutatja nekik, jól lakatja őket. Azt akarja, hogy népe a meglegedettség érzetével vegye föl az egyenruhát. Azt jelentetik a Néva partjáról, hogy Oroszországban gabona monopoliumot létesít az állam. Ugy tesz a legfontosabb élelmiszerrrel, mint nálunk a dohánynyal. A termelő nem adhatja el másnak, csak az államnak, amely aztán földolgoztatja a nyers dohányt. Nálunk a dohányt úgy látják fontosabb terménycikknek tartják, mint a gabonát. A muszka más-kepen gondolkodik: a gabonát ott majd szintén csak az államnak lesz joga megvásárolni és az állam közraktárakból osztatja szét a népnek. Azt remélik, hogy a meglegedett kozák bátrabb szívvel indul így hódító utra. Ez pedig tévedés. Bebizonyított tény, hogy minél elkeseredettebb valamely nép, annál vadabban harcol. A jóllakott nemzet elpuhul és hamar megadja magát. Koplaltatni kell a népet, hogy biztosan győzedelmeskedjék. Magyarország tehát nyugodt lehet: ha háboruba keveredünk, a mi népünk okvetlen diadalt arat ...

Székely küldöttség Tiszánál. Budapestről jelentik: Sepsiszentgyörgy város küldöttsége Szentkeresztly Béla báró főispán, Hegedüs Loránt, Nagy Sándor, Szentiványi Miklós képviselők vezetésével ma tisztelgett Tisza István gróf miniszterelnöknél. A küldöttség részéről

A dülöuton a buzaföldek közt egy nő és egy férfi tüntek föl. Ellehetek merülve, mert nem látták a tanyai ház előtt álló kocsit és a szenázó urasági lovakat. A nő pipacsvirágokat szakított és bokrétaiba kötötte. A férfi a virágokkal babráló kezeket időnként el-elkapta és szenvedélyesen megcsókolta. Egy ilyen csóknál a nő felsikoltott és a báróné ekkor vette észre a fiatal párt.

„Kik azok?” kérdezte kíváncsian a tanyásnétól.

„Az intéző ur és a tanyai tanítókisasszony.”

„Ugy? A kisasszonyt nem ismerem. Mióta van itt?”

„Az ősz óta.”

„Ej! És már is?”

A tanyásné elérte a báróné gondolatát és mosolyogva felelte:

„Ugy beült itt az emberekbe a szerelem, méltóságos kisasszony, akár a buzába a rozsda. Hamar megy az. Tetszik tudni, az ember itt nagyon magára van, nem úgy, mint a városban. Hát aki együvé kerül, az együtt is marad.”

A bárónének vér szökött az arcába. Hogy mitől, ki tudná azt megmondani? Valamire gondolhatott, mert felugrott és a fiatal pár felé indult.

A tanyai kovács megint megijedt, a piros ernyőtől és ugatni kezdett. Az intéző és a tanítókisasszony csak ekkor eszméltek fel. Az intéző, mikor megpillantotta a feléjük siető bárónét, alázatosan kapta le a kis kerek darutollas

Bálint János polgármester fejezte ki az ősi székelyváros ragaszkodását és szeretetét a város érdekeit előmozdító kormánytettekért. Tisza István gróf meghatottan válaszolt. Fiú ragaszkodás köti a városhoz, amely annak idején Tisza Kálmánt először választotta meg képviselőjévé. Mindig szíven viseli a város és a székelység gazdasági érdekeit.

Tisza a nemzetiségi vitáról

(A képviselőház ülése.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest március 13.

A nemzetiségi kérdés vitájának eseménye volt ma Tisza István miniszterelnök beszéde, mely felölelte a vitának gazdag anyagát. Tisza, Bethlen Istvánt és Déry Zoltánt fejtegetéseiknek minden részletébe követte és minden ellenvetésüket megvilágította; igyekezett aggodalmaikat eloszlatni és a felvilágosítás fegyverével meggyőzni hallgatóságát. Kimutatta, hogy ha Bethlen gróf történelmi filozófiai fejtegetéseinek során azt bizonyította, hogy a románoknak nemzetellenes programja százados történelmi fejlődés eredménye, úgy ebből az következnék, hogy tehát velük béke nem lehet, őket ki kell irani, meg kell semmisíteni.

Ezt a megállapítást azonban a kormányelnök nem fogadta el és végső konzekvenciája, melyet bizonyára Bethlen is elfogad, mutatja, hogy ez az ellenzéki beállítás egyoldalú. Déryvel szemben nagy erővel vitatta a kormányelnök, hogy a nemzetiségi törvény végrehajtását lehetetlen elfogadni. A kormányelnökön kívül Károlyi Mihály szólott hozzá ma a nemzetiségi kérdéshez s teljes tárgyilagossággal meg lehet állapítani, hogy fejtegetései, úgy hozzáértés, mint objektivitás szempontjából Apponyi Albert, Déry Zoltán és Bethlen István gróf fejtegetései mögött maradtak.

Beöthy Pál elnök háromnegyed tizenegy órakor megnyitja az ülést és jelenti a Háznak, Rakovszky István sürgős interpellációra kért és kapott engedelmet a palotaórság ügyében. Rakovszky az interpellációját félhat órakor fogja előterjeszteni.

Napirenden van a miniszterelnök válasza a románokkal folytatott tárgyalás ügyében.

kalapját. A tanítókisasszony zavartan bókkolt és kezét akart csókolni.

A báróné elhárította a kezesókot és aztán meglepődve nézte a leányt.

„Hogy is hívják csak?” kérdezte kíváncsian. „Mintha mi már ismerősek volnánk.”

„Kántor Katica a nevem. Gyermekkorunkban ...”

„Hja, igen, maga a kis Katica, az én egykori pajtásom, az öreg tanító leánya.”

„Igenis, méltóságos kisasszony.”

A báróné melegen megölelte a leányt.

„Lám, lám,” mondta aztán szívélyesen, „most már maga is tanít.”

A tanítóné a bokrétaiba kötött pipacsvirágokat átnyújtotta a bárónénak.

„Ha kegyeskedik elfogadni méltóságos báróné ... Most gyűjtöttem.”

A báróné átvette a virágokat, karonfogta a leányt és megindult vele a kis gyepes ösvényen a tanya felé. Az intéző bambán állt a helyén és kis kerek kalapját tanácstalanul pörgette az ujjai közt.

A báróné ismét leült a tanyaház elé a szakálszárítóra és maga mellé ültette a leányt.

„Katica,” kezdte elgondolkozva, „de furcsa, hogy ismét találkozunk. Talán van tizenöt éve, hogy nem láttuk egymást.”

„A méltóságos kisasszonyt elvitték nevelőbe ...”

„Igen,” sóhajtott fel a báróné, „akkor hoztak ki onnan, amikor idekint meghalt már mindenkim. És akkor azt mondták nekem: Ime, itt áll előtted az élet, minden ... És én még

(A szászok kívánságai.)

Schuller Rezső szász nemzetiségi képviselő az első szónok, aki azt fejtegeti, hogy a nemzetiségi kérdés alapja a faji érzés, amely a nemzetiségekben épen úgy megvan, mint a magyarokban. A magyarországi nemzetiségi kérdésnek az a karakterisztikuma, hogy az ország egyik népe, a magyar, a maga történelmi igényét érvényesíteni akarja a jövőben is és vezető szerepet akar vinni. Minden fajban megvan az önzés és állami életben is érvényesül az önzés. Ennek az érzésnek gátat vetni, vagy ezt szabályozni nagyon nehéz és csak esetről-esetre lehetséges. Elhiszi, hogy a magyarokra nézve nagyon kellemes volna ha valamennyi nemzetiséget egy csapásra k lehetne cserélni fajmagyarokkal, de miután e nem lehetséges, a nemzetiségi kérdésben reápolitika útjára kell lépni. Nagyon helyteleníti, hogy a magyarság még a családnevekről és a régi történelmi helynevekre is befolyás gyakorol. A helységnevekről szóló törvény és nevelési törvény mindenesetre sérelmes nemzetiségekre. A mi a népoktatást illeti, a magyar nyelv tanítása ellen tesznek óvhanem ama mérték ellen, a melyet a magyar nyelv oktatására nézve az Apponyi-féle törvény kitűzött. Az egyesülési és gyülekezési jogot is liberálisan kellene kezelni. Az oly intézkedéseket azonban, a melyek az egységes állam helyett a föderatív állameszmét szolgálnák, a maga részéről mindenesetre helytelenítendő. (Helyeslés a jobboldalon.)

(Az ellenzék fővezére.)

Károlyi Mihály gróf örömet fejezi ki, hogy egy nem magyar anyanyelvű képviselő a nemzetiségi kérdésről oly konciliáns hangon beszél, mint Schuller Rezső. Ha a román nemzeti komité is úgy fogná föl a maga föladatát, akkor nagyon könnyű volna a nemzetiségi kérdést megoldani. Nagyon sajnálja, hogy a miniszterelnök alkuszterü tárgyalásba bocsátkozott a román nemzetiségi komitéval, mert a miniszterelnök oly párt megbízottjával tárgyalt, a mely pártot rendeleti uton fölcsatlak. A miniszterelnök a minap főrendiházi beszédében azt mondotta, hogy ő nem ismerte el a külföldi nemzetiségi pártot, mint a hogy az ilyen páralakulást hivatalosan elismerni sehol nem is szokás. Ezzel szemben felolvassa a román nemzetiségi komiténak a tárgyalások befejezte után kiadott nyilatkozatát, a melyben a komité konstatálja, hogy a miniszterelnök a román nemzetiségi párt létjogosultságát elismerte. A tárgyalásokról különben az a véleménye, hogy egy olyan impulzív politikai párttal szemben, mint aminő a román nemzetiségi párt, lehet-

nem ismertem egy kis ujjnyit sem az életből. Hát veled mi történt?”

A báróné azzal a bizalmas megszólítással illette a tanítónét, amellyel valamikor gyerekkorában.

„Velem? Tündött el a leány. „Azt se tudom, hogyan mult el az időm. Egyszer csak megkaptam a diplomám. Mintha csak tegnapp lett volna.”

„És boldog vagy?”

A kis tanítónének élénk pirosság öntötte el az arcát.

„Boldog vagyok!” mondta mély áhitattal.

„Miért?”

„Mert ...”

„Szerelmes vagy?”

A tanítóné hirtelen lehajtott a fejét. Látszott rajta, hogy szeretné valahová elrejtetni az arcát, amelyet szinte perzselt a láng. A báróné mosolygott:

„Ne szégyeld magad, hiszen úgy is lát-tam.”

„Mit?”

„Amikor az intéző csókolgatta a kezedet.”

„Hát igen,” szepegte a leány és az arca valami földöntúli sugárözönben fénylett, „össz-szel lesz az esküvőnk ...”

A báróné csodálkozva csapta össze a kezét:

„Már? Hiszen ha jól tudom, te csak a mult őszön jöttél ide. Csak azóta ismerhetitek egymást.”

„Még azóta sem. Csak a tavasz óta ...”

„Hát hogy lehet ez?”

len oly plátói eszközökkel eredményt elérni, mint ahogy a miniszterelnök gondolja.

A tárgyalás olyan időben történt, hogy ezeket a tárgyalásokat lehetlenség összekötésben nem hozni a külső politikai helyzettel. A mikor az a látszat fölmerült, hogy a külső politikai helyzet is befolyást gyakorol a tárgyalásra, akkor a tárgyalást azonnal be kellett volna szüntetni és jobb időre halasztani. Pól olvassa a miniszterelnök erre vonatkozó nyilatkozatát és ezután a főrendiházi beszédből azt a részt, a melyben kijelenti, hogy ő soha nem állította, hogy a román tárgyalásnak külügyi vonatkozásai nincsenek. (Derűtség balról.) Természetes ez ellenmondás, mert hiszen a miniszterelnök lehetetlen helyzetben van, a mikor saját alárendeltjei is úgy dezavualják, a mint a bukaresti követ tette.

A miniszterelnök ezt a kérdést tisztázni meg se kíséri, mert nagyon jól tudja, hogy ez a kísérlet néki az állásába kerülne. A miniszterelnök a zsarnoki szerepben nagyon jól iszi magát az ellenzékkel szemben, de a nagy politikai kérdésekben néki csak az ötödik kecské szerepét hagyják meg. A miniszterelnök nem a romának kedvéért tárgyal, hanem a kerületei miatt tárgyal hónapokig a kedves románokkal.

Kun Béla: Nyalják egymást!

Elnök rendreutasítja a közbeszólót.

Kun Béla: Nem úgy értettem. (Derűtség.)

Főkiáltások jobbról: Nem szégyenli magát!

Károlyi Mihály gróf: De arra, hogy talán a magyar pártokkal is tárgyaljon és igyekezzék velük megegyezni, nem is gondol a miniszterelnök, sőt minden eszközt megragad arra, hogy ily tárgyalás lehetőségessé ne váljék. A miniszterelnök jellemét ismerve, természetesen tartja, hogy inkább tárgyal a nemzetiségekkel, akik az állam egységét nem ismerik el, de az ő hatalmát készséggel elismerik, mint azokkal a magyar pártokkal, a melyek a nemzeti állam egységéért küzdenek, de a miniszterelnök kényuralmát elismerni nem hajlandó. (Taps a baloldalon.)

Hédervári Lehel: Vladdal kiegyezik, de Andrásyt kiviteti.

Elnök rendre inti a közbeszólót.

Fernbach Károly: A miniszterelnök előtt nem fogunk meghajolni soha.

Károlyi Mihály gróf ezután a nemzeti-ségi kérdés megoldásának módjáról beszél. A miniszterelnök ur legutóbbi beszédében egy oly érvet engedett meg magának, amelyet

A kis tanítónő elgondolkozott. Aztán míg a tekintete ott kalandozott valahol a rengő buzatáblák fölött, amelyek zöld tengeréből egy darutollas kis pörge-kalap emelkedett ki, csöndes, elmélázó hangon mesélte:

„Nem tudom, hogyan jött... De olyan szépek voltak a tavaszi alkonyatok. Ha leszál a nap, egyszerre utra kerekedett a friss sarju illat. Aztán a vadvezekben a békák olyan csodaszépen muzsikáltak. Az ég is mind kékebb lett s a csillagok is mind ragyogóbbak. Nem tudom én, hogyan jött. Csak jött. Egy nap azt mondta, hogy szeret... És... és...“

A bárónő felállt. Valahogyan sarju-illatot csapott arrafelé a szellő. A buzatáblák végén épen lebukott a nap. Vértörő aranyát végig hintette a buzakalászonon. A bárónő kitérte a karjait és elnézett valamerre, messze...

A kocsis ott állott a jól lakott lovak mellett. Várta a parancsot.

„Indulunk!“ mondta a bárónő gyorsan és felült a kocsira.

Mikor a kocsis kigördült a dűlőtra, a bárónő visszakialtott a kis tanítónőnek:

„Az esküvőn én is ott leszek...“

Aznap este a bárónő a kastélya ablakából sokáig nézte a csillagokat, amelyek olyan rejtelmes fényben égtek, s mielőtt lefeküdt volna, levelet írt az elhagyott fürdőhelyre egy fiatal, gazdag urnak, aki elől megszökött és levelében a következő rejtelmes mondással nyugtalanította a fiatal urat:

„Egy hat hónapos kis tanyai gyerek és egy husz éves tanyai tanítókisasszony védelmükbe vették magát ma előttem. Jöjjön! Megengedem, hogy megkérje a kezemet...“

a nemzeti büszkeség visszautasít. Angyalkárról beszélt.

Polonyi Géza: Vakartassa le a Ház faláról.

Károlyi Mihály gróf: Érthetetlen, hogy amikor politikusokat az állami egységnek akar megnyerni, akkor az állam szimbólumát megsérti. Európa más képviselőházában egy ország első tisztviselője nem merne így beszélni. Előre tudom, hogy elnöki rendreutasítás fog érní, amikor azt mondom, az elnök hibája, hogy Tisza István grófot ezért a vicéért nem utasította rendre. (Nagy éljenzés.)

Elnök (csenget): Az elnök tudja, mi a kötelessége.

Hédervári Lehel: Tiszától kér engedélyt!

Huszár Károly: Az igazságos elnök.

Ráth Endre: Aludjon az elnök.

Elnök: Ráth Endrét rendreutasítom.

(Tisza válaszol Károlyinak.)

Tisza István: Tartózkodni akar attól, hogy olyan momentumokat keverjen a kérdésbe, melyek a tárggyal nincsenek szoros kapcsolatban. A munkapártnak a rezolúció kérdésében elfoglalt álláspontját Andrassy is honorálja.

Hédervári Lehel: De lenyelték.

Ráth Endre: Halából kivezettették.

Tisza István: En mindig nagyra tartom, ha politikai ellenfeleink is elismerik álláspontunk helyességét.

Hédervári Lehel: De kidobatták. Vladdal paktál, Andrásyt kidobattja. (Nagy zaj a baloldalon.)

Tisza István: Tagadom, hogy külpolitikai indító okai lettek volna a tárgyalásoknak. En husz év óta törekedem a magyar nemzeti politika érdekei szempontjából a békére. Eljárásomra a külügyi helyzet nem volt befolyással. Ennek a kérdésnek nincs is döntő jelentősége Romániával való viszonyunkra. Soha egyebet nem állítottam, mint hogy a román közhangulatra jó hatással lehet ez a tárgyalás.

Hédervári Lehel: Czerninnek hogy állunk?

Tisza István: Nem adtam fel a reményt, hogy Romániával való viszonyunk a tárgyalások eredménytelensége dacára is szilárd és barátságos marad. (Nagy zaj a baloldalon.)

Hédervári Lehel: Romániával? Azt majd Czernin dönti el.

Tisza István: A Czernin-féle incidensre többet nem akarok visszatérni.

Hédervári Lehel: Azt gondoltuk is!

Tisza István: Nem szoktam egyéni bátorsággal kérkedni. De azt az erkölcsi bátorságot, hogy ezt a felelősségteljes állást be tudom tölteni, igenis vindikálom magamnak. Foglalkozik Berzeviczy beszédével, aki a meggyőződés nélküli munkapártban kifejezést adott őszinte meggyőződésének. Nagyon örül annak, hogy Désy Zoltán a románokkal szemben rokonszenvének adott kifejezést. Van elég olyan tér, ahol mi kivesszük magunkat, ebben a kérdésben szükséges az egyetértés. A bajokért ne keressünk bűnbakot egymásban. A közigazgatás nálunk ugrásszerűen fejlődött. Ne esodálkozunk azon, hogy a mi közigazgatásunk nincs olyan színvonalon, mint a külföldé. Igazat ad Désynak abban, hogy a nemzetiségi kulturától nem szabad félni. A kulturális téren megindult verseny minden tekintetben hasznos. Bánjunk emberi módon a néppel.

Lovász Márton: Pártkülönbség nélkül.

Tisza István: Természetesen. És én ezt az elvet nemcsak vasárnap hirdetem, hanem minden hétköznap, s minden közigazgatási tisztviselőnek a lelkére is kötöm ezt az elvet.

Kun Béla: Hogy terjesszék az Igazmondót.

Tisza István: A választókerületek beosztásába nemzetiségi szempontokat nem kevertek. A nemzetiségi törvény végrehajtása kényes probléma. Ha nem akarjuk végrehajtani, jobb ha nyíltan megmondjuk. Azok a várakozások, amiket ehhez a törvényhez fűztek, nem következtek be, úgy, hogy végrehajtására ma már nem lehet gondolni, hanem elavult rendelkezéseit módosítani kell. Rátér minapi megjegyzésére, az angyalkárról.

— Azt hiszem — mondta — ha ki is csuszott a számon a gunyos megjegyzés az angyalkárról, senki sem hiszi rólam, hogy az

ország címerét meg akartam volna gyalázní. Sajnálom, hogy azt a megjegyzést megtettem.

Ezután a köztársasági pártról beszélt, melynek szerinte célja a magyar köztársaság megalakítása és a fenséges uralkodóháznak a tróntól való megfosztása. Más cél az, mint a nemzetiségieké, akik nem akarnak egy darabot az államból kiszakítani.

Gál Sándor: Csak nem vallják be!

Tisza István gróf: Ejnye kérem, így nem lehet beszélni!

Szász Károly veszi át ezután az elnöki széket.

Tisza István gróf hosszasan foglalja közli Károlyi Mihály gróf azon állításait, mintha ő a román kérdésben ellentmondásba keveredett volna és hivatkozik Kossuth Ferenc emlékeztető levelére, amelyet Mihályi Tivadarhoz intézett. Nem akart paktumot, csak jóakarattal akarta biztosítani a románokat. A nacionalista program fentartása nem lehet célja a legsovénabb románoknak sem. A maga részéről küzdeni fog mindig a román nemzetiségi program ama pontja ellen, mely az erdélyi autonómiát célozza. Bethlen István gróf azt mondta, hogy legalább ez erdélyi magyarságot halgatták volna meg. Az erdélyi magyarság panaszait nem szükséges külön meghallgatni, mindnyájan szívünkön hordjuk az erdélyi érdekeket. Foglalkozik ezután Bethlen gróf történelemfilozófiájával és kifejti, hogy a mai kereteket évszázadok küzdelme hozta létre. A románokat támogatni kell, de csak akkor, ha ezer éves alapjainkkal nem helyezkednek ellentétbe. A tárgyalásokat, amelyeket folytatott, abban a tudatban és meggyőződésben folytatta, hogy azok a magyarságnak hasznára vannak és lesznek.

(Nem kellene morzsák.)

Tisza István gróf beszéde után a déli szünet következett. Szünet után Pop-Csicsó István román nemzetiségi képviselő szólalt fel. Szerinte a román nemzeti komité tagjai között egy se volt, aki a megegyezés ellen állást foglalt volna elvileg. De nem volt közöttük egy sem olyan, aki a miniszterelnök feltételeit megegyezésre alkalmasnak találta volna. Törvényeket hoz fel annak bizonyítására, hogy a régebbi törvények nemzetnek tartották a románságot. Tisza István gróf nyilatkozata nem elégíti ki a románságot, de legkevésbé vannak megelégedve a választókerületek új beosztásával.

Szász Károly elnök figyelmezteti a szónokot, hogy félhatkor a Ház a sürgős interpelláció tárgyalására tér át és kéri, hogy lehetőleg fogja rövidre beszédét.

Pop-Csicsó István azután kifejti, hogy a románok semmi olyat nem tettek, ami miatt a magyaroknak körül kellene hordozni a véres kardot. Sajnálatát fejezi ki, hogy a tárgyalások nem sikerültek, de azt hiszi, hogy Tisza István gróf se becsülné őket, ha ilyen morzsákkal megelégednének. Mihályi Tivadar határozati javaslatát fogadja el.

(Szünet keddig.)

Az elnök javasolja, hogy a Ház kedden folytassa a miniszterelnök válasza feletti vitát és ugyanekkor tárgyalja több vicinális vasut engedélyezéséről szóló törvényjavaslatot, valamint a kérvények 16. sorjegyét. A Ház az elnök napirendi javaslatát elfogadja és áttér ezután a sürgős interpelláció tárgyalására. Erről más helyen írunk.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	
mellékállomás:	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — — — — 151
Nyomda	— — — — — 151

Töröljék el a parlamenti őrseget!

(Rakovszky István interpellációja.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, március 13.

A Háznak tudvalevően szerda és szombat az interpellációs napja, Rakovszky István mégis a mai ülés végén mondotta el már korábban bejelentett és kétszer elhalasztott interpellációját a parlamenti őrseg dolgában. Az ülés kezdete előtt ugyanis Rakovszky bement Beöthy Pál elnökhöz és határozott választ kért arra vonatkozóan, hogy lesz-e holnap ülése a Háznak, mert ha nem, akkor ő engedelmet kért sürgős interpellációra, amit a mai ülés végén mond el. Az elnök azt válaszolta, hogy határozott kijelentést nem tehet. Erre Rakovszky kijelentette, hogy ő biztosítani akarja mindenképpen interpellációs jogát és ezért engedelmet kért sürgős interpellációra, amit a mai ülés végén fog elmondani.

Az engedélyt természetesen megkapta és félhat óraker a palotaőrök dolgára került a sor.

Érdekes, hogy Rakovszky eddig azért hallgatta az interpellációt, hogy azt a honvédelmi miniszter is hallhassa. Hazai báró, aki az előző interpellációs napokon beteg volt, ma sem hallhatta Rakovszky kérdéseit, mert még déli két óraker Bécsbe utazott. — A napirend letárgyalása után Rakovszky István a következő interpellációt terjesztette elő: Tekintettel azon kiszámíthatatlan következményekkel járó konfliktusokra, melyek máris a hadsereg tisztikara és a polgári társadalom között felmerültek és amelyek úgy a tisztikar, mint a hadsereg tekintélyére, valamint a polgári társadalom és a hadsereg közötti jóviszonyra káros hatással vannak, kérem a tisztelt honvédelmi miniszter urat, hogy 1. hajlandó-e a további súlyos bonyodalmak elkerülése végett a képviselőházi őrseg tisztjeit a csapatokhoz sürgősen visszarendelni, 2. hajlandó-e kellő lépéseket tenni aziránt, hogy a katonailag szervezett képviselőházi őrseg intézménye eltöröltessék?

Rakovszky ezután elmondja interpellációjának nagyszabású indoklását. Kifejti, hogy milyen tisztelője ő a hadseregnek és milyen aggodalommal látja, hogy a tiszteknek rendőri szolgálatra való beállítása mennyire megrontja a hadsereg tekintélyét. A parlamenti őrseg működését írja le, elmondja, hogyan történik az ellenzéki képviselők kivezetése, rá mutat arra, hogy eddig nem volt rá eset, hogy katona becsületügyben ne kapott volna elégtételt, míg ma már a tisztak nyilatkozatokra vannak kényszerítve. Rámutatott arra, hogy esetleges fenyegető konfliktusok esetén milyen veszedelmet jelent, ha éket vernek a tisztikar és a polgári társadalom közé és felszólítja a minisztert, hogy a palotaőrsegi tiszteteket azonnal rendelje vissza a hadsereg kötelékébe.

Fél hétkor fejezte be Rakovszky István beszédét, amelyre a honvédelmi miniszter máskor fog válaszolni. Az ülés ezután véget ért.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Kossuth-asztaltársaság sorsjegyhuzását március 14-én, szombaton délután fél 6 óraker tartják meg Múlek Lajos dr. közjegyzői irodájában. — Hétfőn értekezletet tart az asztaltársaság. Tekintettel az elintézendők fontosságára, kéri a tagokat, hogy az értekezleten minél többen legyenek ott. Az elnökség.

(*) A Kőlcsey-egyesület utolsó zsurja. Ebben a szezonban március 22-én délután tartja a Kőlcsey-egyesület utolsó zsurját. Kern

Aurél vetített képekkel fogja a XVII. és XVIII. század operájának fejlődését bemutatni.

(*) Az Aradi Máv. és Acsev mozdonyvezetők „Otthon” egyesülete március hó 15-én este 8 óraker a saját helyiségéhez tartozó vendéglőben hazafias műsoros estélyt és vacsorát rendez, melyre vendégeket is szívesen látnak. Az ünnepi beszédet Kele Gyula dr. ügyvéd tartja.

(*) Az Aradvárosi Társaskör február hó 14-én, holnap szombaton este 7 óraker tartja rendez évi közgyűlését a Millenium sörcsarnok különtermében, melyre a tagokat ezuton is meghívják. A közgyűlést társasvacsera követi, mely alkalommal Csánk Lajos beszédet mond március 15-éről. A társasvacserára szombat délig lehet jelentkezni a Millenium sörcsarnokban. Az elnökség.

VÁROS ÉS MEGYE.

Fiatalkoruak aradi rendőrbirája.

(Második kihágási bírót nevezett ki a főkapitány.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 13.

Mikor Greén Nándor főkapitány elfoglalta állását, már akkor kijelentette, hogy a rendőrbíróság szervezetét nem tartja megfelelőnek és röviddel ezután előterjesztést is tett a tanácsnak, amelyben kifejtette, hogy az újabb és újabb törvények által megszorított munkakör ellátására még egy önálló hatáskörrel felruházott rendőrbíró beosztását tartja szükségesnek. Hosszas tárgyalások folytak ez ügyben, de jött a fiatalkoruak bíraskodásáról szóló törvény, amely igen nagy feladatokat rótt a rendőrség bünyügyi és kihágási osztályára és most már halaszthatatlanná vált, hogy két bíró dolgozzék ez utóbbi ügyosztályban.

Az Aradi Közlöny megírta, hogy a főkapitány Szilágyi László dr. rendőrfogalmazót kinevezte a rendőrbíró állandó helyettesévé, most pedig március 15-ikétől kezdve megvalósul az az óhajlás is, hogy a rendőrbíróságnál a közönség igényei teljes kielégítést nyerjenek. Ettől a naptól kezdve ugyanis Szilágyi László dr. átveszi Grumáz László dr. rendőrbírótól az ügyek egyik felét oly módon, hogy azokat az ügyeket, amelyekben a szereplők neve az abécé első felébe esik, Grumáz dr. intézi el, az M betűtől az abécé végéig terjedőket pedig Szilágyi László dr. Azonkívül pedig a fiatalkoruak összes ügyeit Szilágyi László dr. intézi el, minthogy Grumáznak marad még a hivatal adminisztrációja is. Ezzel az intézkedéssel megszűnik az a panasz, hogy a rendőrségen a fiatalkoruak törvényét nem hajtják végre, mert nincs rá sem ember, sem idő. Beszéltünk a főkapitánnyal erről a nevezetes változásról, aki a következőket mondta:

— Elismérem, hogy az állapotok, amelyek eddig voltak a rendőrbíróságon, tarthatatlanok, mert egy ember nem is tudhatja ezt az óriási ügyforgalmat lebonyolítani. Lehetetlen, hogy egy bíró alaposan foglalkozzék nyolcezer ügygel egy esztendő alatt. Azzal, hogy két teljesen önállóan ítélkező bíró lesz a rendőrbíróságon, azt akarom elérni, hogy ez az ügyosztály is, épügy mint a többi, hivatásának megfelelő módon álljon.

Itt irjuk meg, hogy Szilágyi László dr. helyére a bünyügyi osztályba Beregi Sándor dr., az új segédtsit kerül.

A honvédtüzér laktanya építése. A vegyes bizottság ma délben befejezte három napos tárgyalás után az Aradon építendő honvédtüzér laktanya építésére vonatkozó költségvetés számításait és elkészítette a kincstár által fizetendő megtérítéseket tartalmazó számításait is. A költségvetés szerint a laktanya építése 1818695 koronába kerül és huszonöt évre veszi bérbe a kincstár. Fizet a városnak évente az épületekért és a gyakorlótérül és más célokra felhasználandó területek használatáért 133877 koronát, ami az építési tőke hét százalékos kamatoztatását jelentené. Még ha pénzügyileg nem is mutatkozott volna az első pillanatra ilyen, kielégítő megoldás, akkor sem szenvedett volna halasztást a kaszárnya építése, mert a honvédelmi miniszterium, amelynek a laktanya va feltétlenül szüksége van, módot keresett volna arra, hogy a városnak segítségére legyen. Már ez az indirekt haszonnal is beéri és elégszik azzal a gazdasági előnnyel, ami zérezred idehelyezésével kínálkozik. Mintha a pénzügyi kérdéseket is a legalaposabban tárgyalta le a vegyes bizottság és a közölt számításokban a kiadás optimisztikus, a bevétel pedig pesszimisztikus, a tanács a bizottsági jegyzőkönyvek beérkezése után azonnal összehívja az illetékes bizottságokat és a legközelebbi közgyűlésen már döntésre viszi a kérdést, hogy az építkezés mihamarabb meginduljon.

Katonai teher-autók bérbevétele. Az aradi Militar Verpfleegss Magazin (katonai élelmezési raktár) előjárósága bejelentette a városnak, hogy a katonáknak feleszámú teljesen új teherautomobiljai vannak, amelyeket bérbeadnának. A kocsik maximális teherképessége 28 métermássa. Ezek arra a célra, hogy rájuk személyszállító karosszériákat szereljenek, nem alkalmasak, mert maga a felső váz 20 méter mássa és ehhez számítandó még 40 személya. Teher szállításra inkább fel lehetne azokat használni. A közlekedési bizottság ma Lőcs Rezső tanácsnok elnöklésével tartott ülésén foglalkozott a kérdéssel. Nachtnébel Ödön főmérnök ismertette a katonai kincstár ajánlatát és e szerint egy kocsit évi 3000 koronát, az ötödik évtől 2200 koronát kérnek kölcsön díj gyanánt. Ha általános mozgósítás esetén a katonaság a kocsit behívna, megfelelő megtérítést ad, ha a behívás a nyolcadik évben történik, akkor 9000 koronát térít meg. Tekintettel arra, hogy a kincstár hétfőre választ kér, a bizottság úgy határozott, hogy alapos számítások megtétele céljából a terminus kitolását kéri. Tudni kell ugyanis, vajon mire használhatja fel a város úgy a kocsikat, hogy esetleg több pár lovat megtakaríthasson. A első pillanatra drágának látszik a dolog, mel legalább 4500—5000 korona a kocsik évi fenntartása és emellett minden uton nem használható. Azonban Greén Nándor főkapitány véleménye szerint a külvárosi utcák burkolása után az utcai szemét fuvarozásának költségeit is tekintetbe véve, kifizetődnek egy gépkocsi bérbe vétele.

Halárusítás a lovardában. Zubor Andor tb. főjegyző előterjesztést tett a tanácsnak, hogy a gazdasági székbe elhangzott óhajnak megfelelően, a hatósági husszék mellett engedélyezze a halárusítást. A főjegyző biztosított elegendő, friss élő halat, amelyet a 3 korona 50 filléres és 4 koronás piaci árral szemben 1 korona 80 fillérért árusítana a város. A tanács holnap dönt az ügyben. Megjegyzendő, hogy a halak egy Arad meletti halastóból kerülnek a piacra, tehát szállítási költség nem terheli a várost és azért adhatók olcsóbban, noha olyan minőségűek, mint a folyóvizből halászottak.

Tavaszi áradások.

(Kiöntenek a folyók.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, március 13.

Tegnapról mára hatalmasat nőtt a Duna s ma reggelre a pesti alsó rakodópart egy része viz alá került. Tegnap még 542 centiméter volt csak a víz magassága, míg ma 563 centiméternyire nőtt. Az alsó rakodópart legmagasabb pontja 570 centiméter s így az ott lévő áru-raktárakat nagy veszedelem fenyegeti. Az áradásra való tekintettel nagy sietséggel kezdtek meg tegnap délután az áru-raktárak kiürítését s a rengeteg buzának, gabonának, gazdasági gépeknek a felső partra átrakását. A földmívelésügyi minisztérium vizrajzi osztálya ma a következő felvilágosítást adta:

— Az áradás előreláthatólag holnap délig fog tartani. Tegnap reggeltől máig huszonegy centimétert emelkedett a Duna. Valószínű, hogy a védőgáton túl, a fővárosnak Szent-Endre felé eső határában, azok az utcák, amelyek minden esztendőben viz alá kerülnek, ezuttal is el lesznek öntve. Ott azonban már hozzá vannak szokva a lakók ehhez az állapothoz s ezuttal sem lesznek túlságosan megijedve.

A Margitsziget ujonnan emelt kőgátjág viz alatt van a sziget alsó fővénye. A hatóságok megtették minden szükséges intézkedést. A harmadik kerületi előjáróság mérnökökkel járattja be a fenyegetett utcákat s megvizsgálattja azokat a házakat, melyek minden valószínűség szerint viz alá fognak kerülni, hogy esetleges katasztrófáknak elejét vehesse. Óbuda határában legnagyobb a Duna áradása, ahol a víz kiöntött és több házba betódult. Az Árpád-utca, a Szérükert-utca és a Szentendrei-ut néhány házába betódult a víz és elárasztotta a pincéket.

Máramarosszigetről jelentik: Az árvíz amely tegnapi elborította Máramarosvármegye nagy darabját, egész sereg községet, még egyre terjed. A hegyi patakok megduzzadtan, örült rohanással öntik a megolvadt hólevet, a folytonos csapadék víztömegét a folyókba, melyek kiléptek köves medrűkből. Máramarosszigetet egyik oldalán a Tisza, másik oldalán az Iza fenyegeti előntéssel. Az ugynevezett Handzsalgó városrészt már viz alatt van s a vágóhidat megközelíteni nem lehet. A Fuyaros-utca izaparti részén levő házakba az ablakon át befolyik a víz. Az egész város teljesen el van zárva a világtól s az oda irányuló forgalmat csak átszállással lehet lebonyolítani.

Máramarosszigetről jelentik: A Tisza áradása egyre több községet fenyeget. Ugy látszik, a Tisza visszatért a szlatinai dombok alatt huzódó régi medrébe. Ezen a helyen körülbelül száz ház falát nyaldossa az árvíz, több ház ablakán becsaptak a szennyes hullámok és a szerencsétlen lakók nem tudnak menekülni. A legtöbben a szegény parasztok közül nem akarnak kijönni a házukból s erőszakkal kell őket a veszedelem elől kihurcolni. A Tarac mentén a legnagyobb a pusztulás. Ezen a vidéken valamennyi falu és minden ut viz alatt áll. A faluk lakosai, mióta az áradás tart, házaik fedelén töltik az éjszakát.

Marosujvárról jelentik: A folytonos hóolvadás és esőzések következtében a Maros rohamosan áradt és elöntötte a bosvai városnegyed egy részét. Az éjszaka Szászrégenből jelentik, hogy a víz egy méterrel emelkedett. A veszélyeztetett városrészekből a lakosságot kilakoltatták.

Szatmárnémetiből jelentik: A Tiszahát népe, amely ki sem heverte még a tavalyi pusztulást, új katasztrófa előtt áll. A hirtelen hó-

olvadás miatt a Szamos is kiáradt és több helyen kilépett a medrűből. A Tisza áradása miatt Tiszaújlak és Tiszabecs már viz alatt állnak. A lakosság, amely a múlt évi borzalmas árvíz megismétlődésétől tart, rémülten menekül.

Kilépnek a tisztek az Országos Kaszinóból.

(A választmány határozata. — Még nem jelentettek be kilépést.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest március 13.

Előrelátható volt már két nap óta, hogy az Országos Kaszinót fenyegető belső bomlást nem lehet elbáritani. A tisztek kilépésének hírére ugyan Wekerle Sándor, a kaszinó elnöke háromnapos haladékot kért Tersztyánszki hadtestparancsnoktól. A közvetítő mozgalom teljes diszkrécióval folyt és az volt a célja, hogy Beniczky Ödönt és Zlinszky Istvánt lemondassa a segédi megbízatásról. Ezzel a megoldással hír szerint a katonai oldalon is megelégedtek volna. Folyt a kapacitálás, de a békés közvetítésnek természetesen útjában állott az ellenzéki politika. A segédek ragaszkodtak a merev ellenzéki állásponthoz és nem adták vissza lovagias megbízatásukat, de arra sem voltak hajlandók, hogy a Kaszinóból kilépjenek. Így megtörtént a szakítás és a kaszinói választmány mai határozatára bizonyít

már holnap megkezdődik a tisztek kilépése az Országos Kaszinóból.

Ma délután ugyanis öttől negyed hétig Wekerle Sándor titkos tanácsos elnöklete alatt az Országos Kaszinó választmánya választmányi ülést tartott, amelyen foglalkozott a katonatisztek ügyével. Wekerle Sándor ismertette a tényállást, majd határozati javaslatot terjesztett elő, amelyet Lisznyay-Damó Tihámér és Majthényi Béla felszólalása után a választmány egyhangulag elfogadott.

Hat óra előtt néhány perccel két tábornok jelent meg a kaszinóban és azt az óhaját fejezte ki, hogy Wekerlével szeretne beszélni. Minthogy a választmányi ülés még tartott, a tábornokokat a zongoraszobába vezették, itt kereste fel őket negyed hét után Wekerle, s miután

közölte velük a választmányi ülés határozatát, a tábornokok legnagyobb sajnálkozásukat kifejezve, eltávoztak.

A választmányi ülés határozata ugyanis a következő:

— Az Országos Kaszinó választmánya ma tartott ülésében foglalkozott azokkal az eredetileg politikai okokból felmerült lovagias ügyekkel, amelyek elintézése körül ellentétek merültek fel a segédek között és amelyek arra vezettek, hogy a véderő kötelékébe tartozó tisztek katonai becsületügyi eljárást kértek maguk ellen, mire a katonai becsületbiróság kimondta, hogy aki sért, elégtételt adni köteles és hogy aki nem ad elégtételt, úgy ő, mint segédei katonai szempontból diszkvalifikálnak tekintendők. A kérdéses ügyben sértőként szereplő nem tagja ugyan a kaszinónak, de a két segéd tag és ezért úgy a hadtestparancsnok, valamint a kaszinó köréből két tábornok saját és tisztársaik nevében tudomására hozták az igazgatóságnak, hogy rájuk nézve a katonai becsületbiróság fenti határozata kötelező lévén,

legnagyobb sajnálatukra nem maradnak a kaszinó kötelékében, bár a legnagyobb tisztelettel viseltetnek a kaszinó tagjai iránt és elégtételadásra bármikor készek.

A kaszinó a határozatot magára nézve kötelezőnek nem ismeri el, mert a kérdés kiinduló pontja, a Szmeccsányi-Gerő ügy politikai természetű és ez ügyben sértés nem is követtezett el. A választmány tagjai osztatlanul azon a nézetben vannak, hogy aki sért, az elégtételt is adni köteles, azonban ezeknek az ügyeknek kétségtelenül politikai színezete lévén, a kérdés bírálatába nem bocsátkozik és ezért

a választmány napirendre tér a kérdés felett azzal, hogy mélyen sajnálja a katonatisztek kilépését,

de azok, amikor akarnak, bármikor a beiratási díj lefizetése nélkül újból a kaszinó tagjai sorába léphetnek.

Szakértők a Benoid-gyár bűnyügyében.

(A vizsgálóbíró végzése. — Kihallgatták az igazgatókat.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 13.

A csődbejutott Benoid-gyár vezetésében elkövetett hibák és mulasztások miatt, mint ismeretes, kereskedelmi vétség miatt eljárás indult a részvénytársaság igazgatói ellen. A vizsgálat során Domokos László vizsgálóbíró mára tüzte ki a szakértői szemlélet a gyár könyveinek átvizsgálására és a szemlére végzéssel megidézte a részvénytársaság volt igazgatói közül Sármezey Endrét és Paikert Henriket.

Sármezey Endre a vizsgálóbíró előtt röviden jegyzőkönyvbe mondotta előadni valóit a Benoid gyár könyveinek és egész üzletmenetének vezetése tekintetében.

— Aktiv részem nem volt a Benoid-gyár vezetésében — vallotta a csődbekerült vállalkozás megalapítója. — A részvénytársaság megalakítása és később is a pénzügyi alap megteremtése körül fejtettem ki munkásságomat. A gyár üzleteit Lészay Ottó vezette és ő végzett a könyvekben a gyár egyik alkalmazottjával a kifogásolt bevezetéseket. Én, valamint igazgatótársaim a könyvelésben végrehajtott műveletekről csak Lészay szökése után szereztünk tudomást.

Hasonló értelemben tette meg vallomását a szakértői szemle adatairól Paikert Henrik is. A vizsgálóbíró ezután közölte a kirendelt két könyvszakértővel és a felek által bejelentett ellenőrző szakértővel, hogy végzéssel értesítette Szalay Károly királyi tanácsost, a Benoid-gyár tömeggondnokát arról, hogy a könyveket bocsássa a szakértők rendelkezésére. A vizsgálóbíró hat kérdést intézett a szakértőkhöz. A kérdések közül négy a gyár könyveinek egyes megjelölt és kifogásolt tételeire vonatkozik. Az ötödik és hatodik kérdés azzal foglalkozik, hogy a Benoid-gyár mérlegébe szándékosan vettek-e fel olyan valótlán adatot, amely alkalmas volt arra, hogy a valódinál jobb helyzetet tüntessen föl, tehát megjavították-e szándékosan a mérleget. Ha igen: terhel-e gondatlanság e tekintetben az igazgatóság tagjait, megállapítható-e, hogy az igazgatóság tagjai a kereskedelmi törvényben és a részvénytársasági alapszabályokban foglalt kötelességük teljesítésével fölismerhették volna a könyvvezetésből a mérleg valótlanságát és azt, hogy a könyvelésben szándékosan hamis adatok vannak keresztülvezetve és fölhasználva.

A szakértők átvették a kérdéseket és már legközelebb hozzáfognak a könyvek átvizsgálásához, ami — tekintettel az ügy bonyolult voltára és az átvizsgálendő anyag tömegére — előreláthatólag több hónapi munkával jár.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Szintházi műsor:

Szombat: Sárga lilium, vigjáték. Beregi Sándor dr. bucsufelléptével. (B. bérlet.)

Vasárnap: Este: Aranylakodalom, történelmi színmű; diszeloadás. (C. bérlet.)

* **Elhalasztott Bródy-bemutató.** Budapestről jelentik: Bródy Sándor darabjának, Timár Lizának nagy érdeklődéssel várt bemutatóját a Vigszinház igazgatósága Hegedüs Gyula betegsége miatt elhalasztotta. A premiért a jövő hét elején tartják meg, mikorra Hegedüs felgyógyulása várható.

* **A színház jelentései. Perczel Sárinak.** A budapesti Királyszínház primadonnájának aradi vendégszereplése nap-nap után, mind nagyobb és nagyobb érdeklődést kelt. Arad közönsége nagy várakozással tekint Perczel Sári vendégszereplése elé. A Király-színház bájos primadonnája három estén vendégszerepel Aradon, hétfőn, kedden és szerdán: három parádés szerepében lép fel, az Éva, a Tökéletes asszony és a Cigányprimás vezetőszerepeiben.

Beregi Sándor dr. bucsuzója ünnepi színezetet ad a szombat esti előadásnak. Az előadásra a jegyek ugyszólván kivétel nélkül elővételben keltek el, úgy, hogy zsufolt ház fogja ünnepelni az aradi társulat bucsuzó tagját, Beregi Sándort, aki egyik legkedvesebb szerepében: Biró Lajos „Sárga lilium”-ának Péter nagyherceg szerepében lép fel utoljára az aradi színházban.

Vasárnapi előadások. Vasárnap délután, a publikum köréből jött kívánságnak megfelelőleg, nagy kabaré-délután lesz a színházban; este pedig diszeloadás, amikor az Aranylakodalom kerül színre.

* **Siessen jegyet váltani.** Ma ez a szállóige Aradon. Siessen jegyet váltani a Psilander-estekre, mert nem fog kapni. S tényleg: oly tömegesen váltották már ma meg a jegyeket, hogy alig-alig lehet kapni már a Psilander-előadásokra jegyet. A színházi pénztár előtt ma reggel óriási tömeg táborozott, valóságos csatákat vívtak egy-egy jegyért, úgy, hogy a jobb jegyek ugyszólván teljesen elfogytak. Psilander és társulata pénteken és szombaton játszik Aradon; naponta két előadás lesz; este fél hétkor és kilenckor.

* **Hans Heinz Ewers az Urániában.** Az apák bűnének megtorlása, a fiúk bűnhődése, az örök probléma, mely a gondviselés sujtó kezét akarja megmagyarázni: filmen megtéte-sítve jelent meg. A kiváló író munkájában egy gazdag, gőgös báró csábításait, egy ártatlan leány szenvedéseit: a fiuban bünteti meg. Hosszu az út a forró szerelmi légyottokról, a revolvergolyó ütötte fájdalomig, de minden lépés a torlasz, az elégtétel gondolatát tartja felszinen. Igazi költői lendülettel van a téma feldolgozva, a rendezés tökéletessége, a színészek művésze belevitt bennünket az érzések világába s mikor a fiatal báró apja bűnéért életével lakolt: az osztó igazság diadala testesült meg. A film meleg érdeklődést, témája rokonszenves hangulatot, feldolgozása pedig csodálatot váltott ki. A kitünő kép ma megy utoljára. 5

* **Sláger-műsor az Apollóban.** A mozibajáró publikum nagy elismeréssel van az Apolló-színház iránt, amely mostani műsorán is a mozinak két legujabb értékes eseményét mutatja be. Kevés izgalmasabb cselekményű nagyobb koncepciójú képet láthatott az aradi közönség, mint amilyen „A világ ura”. Ez a többfelvonásos dráma a legmélyebb érzéseket hozza elénk megkapó miliőben s elejétől végig lebilineselően érdekesítő. A műsor másik slágere egy Nordisk-vigjáték: A konzul ur, amely kedélyes hangulatot teremt a nézőtérén s feledhetetlen perceket szerez az ötletes cselekmény pompás megjászására. Holnap, szombaton utoljára kerül vetítésre ez a nagyszabású műsor. Vasárnap csupa kedélyes, humoros képekből összeállított műsort mutat be az Apolló. 3

* **A Szalay-féle zeneintézet nagyszabású növény-dalversenye** ma este 8 órakor lesz megtartva a Fehér Kereszt nagytermében.

* **Sárga lilium** Biró Lajos színműve Pathé felvételében az Uránia legközelebbi ujdonsága.

* **Egész könyvtárakat és egyes könyveket, régi iratokat, híres írók és államférfiak levelezését és kéziratait, eredeti festményeket, egész bélyeggyűjteményeket jó áron, készpénzért vásárolok.** Ugyszintén veszek régi levelezéseket 1835—1875-iki évekből, főképen pedig magyar bélyegeket 1871—72-ből, osztrákokat 1850—1858-iki időkből. Az irodalom és tudományosság minden ága üzletemben gazdag választékban található, könyvtárak berendezését jutányosan szállítom, sőt elfogyott kiadású művek is kaphatók üzletemben. Kívánatra árjegyzéket küldök. Ajánlatokra azonnal válaszolok, rendeléseket fordulólág intézem el. Kerpel Izó könyvkereskedése és antikváriuma Aradon. 411

Háborus Oroszország.

(Diplomaták és katonák nyilatkozatainak.)

Távirati tudósítás.

Berlin, március 13.

Szuchomlinov orosz hadügyminiszter háborus hangú nyilatkozata nagy feltűnést keltett Németországban: az általános benyomás az, hogy az orosz hadvezetőség terveit Szuchomlinov mondta el őszintén. A hadügyi költségvetés horribilis emelése, az amerikai muni-ciórendelések, az orosz részről is beismert intézkedések csakugyan nem védekezésből történtek, hanem — mint Szuchomlinov nyíltan beismerte — azért, mert az orosz hadvezetőség áttért a támadó politikára. Szuchomlinov autorizált nyilatkozata eddig az egyetlen becsületes hang, amely Pétervárról megszólalt: beismerése annak, ami az orosz nacionalisták és nagyszlávok egyetlen lehetséges hitvallása, fölfogása.

A német katonai felfogásra jellemző Frobenius alezredes röpirata, amely most jelent meg. Németország elhatározó órája: ez a címe a röpiratnak, amelyben Frobenius többek közt ezeket írja:

— Franciaország folyton égő boszúvágya Németország ellen, Oroszország kérielhetetlen gyűlölete Ausztria-Magyarország ellen mind a két országot arra bírta, hogy minél jobban fölkészüljenek a háborúra. Fölkészülődésük

valódi hadielőkészület jellegével bir és tavasszal olyan teljes lesz, hogy minden orában a leghatalmasabb seregek megmozdulását várhatjuk, amelyeket a világ valaha is látott.

Ekkor aztán ütött az elhatározás órája Németországnak és szövetségeseinek.

Pétervárról jelentik: A Novoje Vremja értesülése szerint a hadügyminiszter rendeletet adott ki, melyben az orosz tiszteknek megtiltja, hogy az idej utazási szabadságuk ideje alatt külföldön tartózkodjanak.

Pétervárról jelentik: A félhivatalos Roszija ma igyekszik lecafolni az orosz hadikészülődések híreit. Hosszas prédikációt mond a dinasztikus politikáról, majd így folytatja: — Miben állnak tulajdonképen Oroszország agresszív szándékai Németországgal szemben? Oroszország törekszik ugyan hadereje fejlesztésére, de hiszen Németország ugyanezt teszi, anélkül, hogy az orosz sajtó ezért vádakkal illetné. Mondjanak a német újságok egyetlen nagyhatalmat, mely kijelentette volna, hogy véderőfejlesztésében eljutott az utolsó stációra és lemond a véderő fejlesztéséről? A német sajtó felpanaszolja az orosz sajtó németellenes hajszáját. Erre vonatkozólag csak azt mondhatjuk, hogy a német publicisták között nem esokély számban vannak az Oroszország iránt barátságos elemek. Ebből azonban nem következik, hogy az orosz és német kormányok szándéka volna az orosz-német barátság legendájára keresztet vetni.

Meghamisították Ernő főherceg gyermekeinek anyakönyvét.

(Interpelláció az osztrák parlamentben.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától

Bécs, március 13.

Helinger dr. és több képviselőársa az osztrák parlament tegnapi ülésén interpellációt nyújtott át az igazságügy- és belügyminiszternek Ernő főherceg gyermekei és Wallburg báróné ügyében.

A interpellálók előadják, hogy Ernő főherceg és Wallburg báróné gyermekeinek ügyében már január 29 én kérdést intéztek a miniszterekhez, akiknek részletesen feltárták Ernő főherceg gyermekeinek történetét. Azóta azonban oly sok mozzanat és vádanyag merült fel ebben az afférban, hogy most már a büntető törvényszékeknek kell foglalkozni az ügygel.

Szimicsnének, aki született Wallburg báróné ügyvédje Kraszna nyomozásai során megállapította, hogy a Wallburgok anyakönyvi feljegyzései közül titokzatos módon töröltetett a Wallburg név és helyében a következő megjegyzés áll: *Ez az egyén nem Wallburg, hanem Skublics és törvénytelen származású.* Ily változtatások nemcsak Szimicsné matrikulájában, hanem valamennyi Wallburg anyakönyvi feljegyzései közt fellelhetők.

A Wallburg nevet egyedül csak a matzleinsdorfi temetőben pihenő Wallburg Laura báróné síremlékén hagyták meg. Wallburg Henrik báró esetében még ez sem áll, mert az ő síremléke egyszerűen eltűnt.

Ernő főherceg gyermekeit kétséget kizárólag megilleti a Wallburg családi név. Csak, amikor atyjuk meghalt, foglaltak állást a Wallburg fiúk ellen azzal az állítással, hogy jogtalanul viselik a Wallburg báró nevet. Erről főherceg házassági levelének meghamisítására igyekeztek a gyermekeket jogaiktól elűzni. Ebből bűnpör lett s annak lezajlása után azt hitték a Wallburgok ellenségei, hogy azok most már meg vannak törve. Most, hét év után történt azután a rejtélyes anyakönyvi változtatás. A belügyminiszterium 1909. évi 332/A. rendeletével utasította az illetékes anyakönyvi hivatalokat, hogy töröljék a Wallburg nevet és helyette vezessék be, hogy a gyermekek Skublics Alojzia törvénytelen szülőit. És ez minden előzetes eljárás és az érdekeltek értesítése nélkül történt.

Szimicsné ügyvédje a napokban interve-niált a belügyminisztériumban. Látni akarta a Wallburg ügy aktáit. Erre azt a választ kapta, hogy azok titkos iratokként kezeltenek, tehát azokat nem bocsájthatják rendelkezésére. Szimicsné fiskálisa mindössze csak annyit ért el, hogy a Wallburg-ügyre vonatkozó helytartóság rendeleteket engedték átnézni neki. E rendeletek a magyar belügyminisztérium egy átiratán és a budapesti büntetőtörvényszék egy ítéletén alapulnak. Ez alapon a Wallburgok Skublics Alojzia törvénytelen gyermekeinek mondattak ki. Kraszna ügyvéd a budapesti ügyészségtől megkérte a vonatkozó ítélet másolatát s abból nagy meglepetéssel értesült, hogy a budapesti büntető törvényszék Wallburg Ernőt felmentő ítéletében szó sincs a Wallburgok törvénytelen származásának megállapításáról.

Az interpellálók a következő két kérdést intézik a kormányhoz: 1. Hajlandó-e a kormány az anyakönyvhamisítókat felelőségre vonni? 2. Hajlandó-e Ernő főherceg gyermekeit végre jogaikba segíteni.

Ujházi Ede házassága.

(Mozifelvétel az esküvőn.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, március 13.

A budapesti Excoelsior szállóban ma délután négy órakor végre megtörtént a művészvilág régóta várt és nagy érdeklődéssel tárgyalt szenzációja: Ujházi Ede nőül vette Cserrey Margitot.

Előbb a polgári házasságkötés folyt le, amelynek Kovácsy Antal, hetedik kerületi anyakönyvvezetőhelyettes működött, majd — ami a legnagyobb meglepetést okozta — Kovács Emil fásori református lelkész a polgári házasságot az egyház szankcionálásával is ellátta. Az esküvőn tanukul szerepeltek ifjabb Hets Ödön dr. törvényszéki jegyző és Herceg L. Lajos dr. Ujházi háziorvos. A mester mind a két szertartás alatt az ágyban feküdt, mellette egy széken ült Cserrey Margit, feketeszegélyes fehér selyem ruhában. A polgári esküvő csak formáságokra szorítkozott: aláírták a jegyzőkönyvet, amelynek megszövegezése közben Ujházi többször magához vonta és melegen megcsókolta ifju hitvesét. Az egész szertartás alatt Cserrey Margit keze a mester kezében nyugodott.

A polgári esküvő után fekete talárban előlépett a lelkész és magasröptű beszédet intézett az új párhoz. Utána a protestáns egyház megható ritusa szerint összeadta őket. A szertartás alatt Ujházi több ízben annyira elérékenyült, hogy zokkendőt kért és sirva törülgette szemét.

Mikor az egyházi esküvő is véget ért, a mester felesége karján a szomszéd szobába ment, ahol a Kinoriport nevű vállalkozás filmfelvételt készített a házaspárról. Mély meghatottságát megszüntette ez a jelenet, s mikor a felvétel elkészült, az agg mester már boldog mosollyal mondta a Kinoriport egyik tulajdonosának:

— Marha.

Elnapolják**az osztrák képviselőházat?**

(Az ujoncjavaslat vitája. — Tart az obstrukció.)

Távirati tudósítás.

Bécs, március 13.

A parlamentben változatlanul válságos a helyzet és még nem találtak a válságból kivetési utat. Amikor az elnök az ülést megnyitotta, a cseh agráriusok és radikálisok nagy számmal jelentkeztek szólásra. Többnyire jegyzőkönyvi helyreigazításokkal állanak elő, de az elnök egymásután félbeszakítja őket és a legszigorúbban kezeli a házszabályokat.

A Reichsrathot mindenestre elnapolják, de az elnapolás nem történik meg ma. Az urakházának ugyanis időt akarnak engedni arra, hogy néhány törvényjavaslatot, köztük az államhivatalnokok szolgálati programikájáról szóló javaslatot elintézzék.

Az a körülmény, hogy Sylvester elnök ma félbeszakította az ülést és a véderőjavaslat szónokai feliratkozhattak, reménykedést keltett az obstrukció megszűnésére. Georgi landwehr-miniszter magával is vitte a véderőjavaslat szakreferenseit. Ez a remény azonban csalóka volt, mert a csehek még élesebben folytatták az obstrukciót. A jegyzőkönyvi felszólalásokkal csaknem egy órát eltöltöttek. Stanijev cseh agrárius képviselő nyíltan megmondta Sylvester elnöknek, hogy ők nem engednek az obstrukcióból. Az elnök erről informálta a miniszterelnököt. Stanjek képviselő az ülés elején a jegyzőkönyvhöz szólt és kifejtette, hogy a csehek csak az alkotmányos állapot helyreállítását kívánják. Az elnök megvonta tőle a szót, de Stanjek mégis folytatta beszédét és így fejezte be:

— Cseh tartománygyűlés nélkül nincs reichsrati munka!

Délután ideiglenes megegyezés jött létre és így folytatódott az ujonckontingensről szóló törvényjavaslat először olvasására került.

Georgi honvédelmi miniszter nagy beszédet mondott, melyben kifejezésre juttatta azt, hogy a katonai vezetőség követeléseit feltétlenül csak a szükséges méretekre terjednek és a hadsereg sikerének veszélyeztetését jelenti az, ha a parlament a követelt létszámot nem adná meg a maga egészében. Rámutat azokra a meggyőző érvekre, melyeket Hazai Samu báró mondott el a magyar-képviselőházban az ujonckontingens felemeléséért tartott beszédében.

Bécsből jelentik: A cseh és német pártok kiküldöttei ma titkos tanácskozásra jöttek össze. Az obstrukciós pártok elhatározták, hogy ha keddig nem jön létre megegyezés, akkor folytatni fogják az obstrukciót.

Különös gyógyítás.

(A tizenhárom éves leány kalandja. —

Fiatalkorú csábító.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 13.

Az aradi rendőrség elé ma egy fiatalkorú 17 éves iparos segéd került, akit egy varrónő vádolt meg azzal, hogy tizenhárom éves — iskolába járó — leánykáját megrontotta. A rendőrségen sirva panasolta el az asszony, milyen körülményes ravasztsággal hálózta be és csábította el a fiatal ember az ő szépen fejlett csinos leánykáját.

— Körülbelül egy évvel ezelőtt — mondotta — ismerkedett meg a kis leányom az iparos segéddel. A fiu ettől kezdve mindennap elkísérte az iskolába, napjában néha kétszer is. Én tudtam, hogy a leányom jóban van vele, de hogy ismerettségük annyira bizalmas legyen, mint azt a később bekövetkezett fejlemények megmutatták, erről fogalmam se volt.

Hogy az ismeretség mivé fejlődött, azt maga a leány panasolta el a következőképen:

— Körülbelül tíz hónappal ezelőtt beteg lettem. Udvarlóm, aki rendszeren megvárta délután és délután az iskolánál, tudott a betegségről és azt a tanácsot adta nekem, menjek el vele egy cigányasszonyhoz, az minden betegségnek tudja az orvosságát, engem is biztosan ki tud gyógyítani. Én megfogadtam a tanácsát és vele együtt elmentünk az asszonyhoz. Az asszony megtapogatózott, megvizsgált, azután ezeket mondotta:

— Leányom, a te bajod egyedül ez a fiatalember tudja meggyógyítani. Fogadj szót neki mindég, tedd meg, amit ő parancsol és meg fogsz gyógyulni.

A tapasztalatlan leányka úgy látszik elhitte, a mit a cigányasszony mondott. A fiatalember megkezdte a gyógyítást, amelynek az lett az eredménye, hogy a tizenhárom éves leány anyai örömeinek néz elébe és régi betegsége helyett pedig sokkal kellemetlenebb, újat szerzett.

A rendőrségen az anya feljelentése következtében megindították az eljárást az iparossegéd ellen. Beidézték a rendőrségre, ahol nem is tagadta tettét. A tisztí orvosi hivatalban megvizsgálták a szerencsétlen kis leányt és megállapították, hogy panaszában minden tekintetben igazat mondott.

A nyomozás végleges befejezéséig a fiatalkorú gyermekrontó őrizet alatt van, azután pedig letartóztatják és talán az addigra megnyíló fiatalkorúak menházában helyezik el addig amíg ügyében tárgyalásra kerül a sor.

A polgármester tréfája.

(Történt-e széksértés? — Nagy Sándor dr. levele Jegessy Károly dr. főügyészhez)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 13.

Nagyszerűen mulatott az elmúlt szerdán Arad város törvényhatósági bizottsága. Azt a jókedvet és derűt, amely a városatyáknak a nevetéstől kiszélesedett ábrázatjára ült, úgy hívják, hogy olimpuzsi. A görög istenek mulatságai voltak olyan zsánerűek, mint a szerdai nagy hahotázás és mint-hogy erről egy Homerosz nevű vak koldus igen sokszor és sokat énekel, úgy is hívják, hogy homeroszi kacaj. Tessék válogatni, az aradi városatyák mulatságait bármelyik jelszóval feldiszipíteni.

Jobbra balra dültek a törvényhatósági bizottság tagjai, sőt volt olyan is, akinek könyei csorogtak végig a kacagástól az ábrázatján és a zsebkendőjével törülte le az örömeinek eme sós vizét. Így például Nagy Sándor dr. Ő mulatott legjobban, ő nevetett lehangosabban azon az ötleten, amellyel Varjassy Lajos polgármester felvidította a két és fél milliós kölcsönügylet tárgyaló közgyűlést.

Közte és Nagy Sándor dr. között játszódtott le a következő párbeszéd:

— Tekintetes törvényhatóság! Tárgyaltam a kartellbankokkal — mondotta a polgármester — voltam a Hazai Takarékpénztár vezérigazgatójánál, aki kijelentette, hogy az esetre, ha nem fogadjuk el a 88-as árfolyamos kölcsönt, akkor semilyet sem kapunk, vagy pedig lehet, hogy kapunk, de olyasvalamit, amit én ezennel tisztelettel átutalok Nagy Sándor urnak. Szólt és egy sokatmondó mozdulattal mutatott a tőle jobbra ülő városatyára felé.

— Elfogadom — kiáltotta Nagy Sándor, de a szavát csak a közelében ülők hallhatták, mert olyan falakat rengető kacagás kísérte a polgármester szavait, hogy néhány pillanatra szünetet kellett tartania a beszédben. Mindenki mulatott rajta, de legjobban rázta a nevetés Nagy Sándort, aki néhány perccel előbb igen ötletes és szarkazmussal teli beszédben csipkedte meg a polgármestert a kölcsönajánlat miatt, azt kérdezve, ki Arad polgármestere: Varjassy, vagy Ottenberg? mert ha Ottenberg, akkor Varjassy csak a tehetetlen öreg szerepét játszotta, amikor a pénzügyi bizottságban Ottenberg kijelentette, hogy a bank mérsékli majd követeléseit. Ez történt szerdán.

Ma reggel pedig, tehát 48 órával később eszébe jutott Nagy Sándor dr.-nak, hogy a tréfát tovább is lehet fűzni. Levelet írt ma reggel Jegessy Károly dr. főügyésznek. Komoly hangú, valószínűleg utólag maga is ki fogja jelenteni, hogy ez csak vice — és komoly tartalmú levelet. Tudomására adja, hogy tegnap reggel elutazott és így csak ma értesült a lapokból a közgyűlésen történekről. Ma látta csak meg, hogy amit a polgármester mondott, az nem Nagy Sándorral való viccelődés volt, hanem olyasvalami, ami sérti a törvényhatósági bizottság tekintélyét és amiért megtorlás jár. Azt a kérdést intézi a főügyészhez, vajon hajlandó-e emiatt Varjassy Lajos polgármester ellen a széksértési keresetet megindítani az április havi közgyűlés előtt? Magánjellegű levelét egy boyal elküldötte és választ kért.

Kapott is rá választ ugyancsak egy — magánjellegű levélben. A főügyész kijelentette, hogy széksértési keresetet csak a közgyűlés utasítására indíthat meg. Szerdán a közgyűlés egyáltalában nem nyilatkozott úgy, hogy a polgármester ötlete miatt, amelyen Nagy Sándor dr. mulatott legjobban, széksértést lána. De ha az április hónap tartandó közgyűlés kívánja, akkor megteszi a kötelelenségét.

Ez a magánlevelezés, amelynek hangja ugyebár komoly, a méltó folytatása a szerdai mulat-

ságnak, amelyet igen gazdag humorról indított meg Nagy Sándor, amelyet az ő határtalan tettségével, ugyancsak tréfával, hogy ne mondjuk, amilyen a mosdó olyan a törölköző elv alapján emelt az olimpuszi magasságra a polgármester, szereve az ilyen tréfa kedvelőinek, arannyal fel nem mérhető derűs perceket.

Akik az embereket megnevettetik, azok az embereknek a legnagyobb jöltevők, azok csak jó emberek lehetnek, akik sem másra, de legkevésbé egymásra nem haragudhatnak.

HIREK.

A német trónörökös pár

és a színészek.

Távirati tudósítás.

Berlin, március 13.

A trónörökös palotájában tegnap este színelőadás volt, a melyben Alexander Rikárd színtársulata játszotta Feydeau-nak A pikáns éltap című bohózatát. Ezt a darabot a trónörökös annak idején a Residenz-Theaterben látta és úgy megtetszett neki, hogy tegnapi szövegében eljátszatta. Az előadás után a művészek ott maradtak a lakomán.

A lakoma közben a trónörökös helyet foglalt a művészesasztalnál és egy fél óra hosszat beszélgetett a társulattal. Sajnálkozását fejezte ki azon, hogy sok berlini színház nem maradt meg a régi művészi nivón és azt mondta, hogy ennek bizonyára a kedvezőtlen gazdasági helyzet az oka. Reméli azonban, hogy nemsokára kedvező fordulat fog beállni művészi téren.

A trónörökös felesége ezalatt a művésznőkkel beszélgetett és nagyon sajnálta, hogy most már nem járhat olyan gyakran színházba, mint azelőtt. A hölgyek briliánsokkal kirakott mellűt, a férfiak briliánsköves email kézelőgombot kaptak emlékül a trónörökös pártól.

Leégett butorgyár.

(Háromszázezer koronás tűzkár.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Temesvár, március 13.

Ma éjjel félezer órákor kigyuladt a Józsefváros Lajos utca 17. szám alatt lévő Délmagyarországi Farnegmunkáló és Butorgyár műhelye, melynek ifj. Eckert József építész a tulajdonosa. Ugyanabban a házban van Novák Gusztáv és Kriszta Herman kalapgyára is. Mire a tüzet észrevették, a lángok már átcsaptak a kalapgyár helyiségébe is.

A tűzoltóság rendkívül nagy erőfeszítést fejtett ki, hogy a tüzet lokalizálja. Az oltásnál három tűzoltó, köztük Novotny József tűzoltóparancsnok is megsebesült. Ez utóbbira egy tüzes szekrény esett rá és két karját összeégette. Megsebesültek még hárman a segédkezők közül is. Karjukon és homlokukon szenvedtek könnyebb sérüléseket. Halmay Fülöp tűzoltó élete kockázatásával még idejében kiengedte a kalapgyár kazánjából a gőzt s így az esetleges robbanásnak elejét vette. A bátor tűzoltó sértetlen maradt.

A tűznek teljes eloltása csak reggelre sikerült. A butorraktár, valamint a kalapgyár műhelyhelyisége egészen leégett. A tűz keletkezésének okát még nem tudták megállapítani. A kár mintegy háromszázezer korona.

Kolduló volt adótiszt.

— A kora reggeli különös látogató. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 13.

Kellemetlen kéregető kereste fel tegnap reggel kilenc órákor egyik városi főtisztviselő lakását. A főtisztviselő nem volt már otthon, a felesége egyedül tartózkodott a lakásban, és nagyon megijedt, amikor a belső szobából hirtelen elébe állott egy züllött külsejű ember és ruhákat kért tőle.

— Szepesi Imre volt adótiszt vagyok — mondotta. — Nagy nyomorba jutottam, kérem a nagyságos asszonyt, adjon nekem ruhát, mert ami rajtam van, alig használható már.

Az uriaszony jószíven teljesítette az idegen kérelmét, de a kéregető nem elégedett meg a kapott ruhákkal, hanem még többet követelt. Meglehető furcsán és tolakodóan viselkedett, s az uriaszony, hogy megszabaduljon tőle, azt mondta neki, jöjjön fel holnap tíz órákor megint, addigra kiválogat néhány ruhát.

Az idegen erre eltávozott. Az uriaszony elmesélte férjének a kellemetlen látogató szereplését és még tegnap jelentést is tettek a történetéről Green Nándor főkapitánynak, mert nagyon különösnek találták, hogy a kéregető nem az előszobán keresztül ment be a lakásba, hanem végigment a folyosón, — minthogy senki se vette észre — a fürdőszobába nyitott be, innen keresztülment az összes szobákon, s így állított be az uriaszonyhoz. Az volt a gyanu, hogy a kéregetés csak ürügy volt, az idegen a lakás viszonyait akarta kikémlelni.

Green főkapitány detektívet küldött ma délelőtt tíz órára a főtisztviselő lakásába, minthogy valószínűnek látszott a feltevés, hogy az állítólagos volt adótiszt nem jó szándékkal jár. A kéregető azonban úgy látszik megneszelle, hogy detektív várja, s ezért nem tíz órákor, hanem egy órával korábban állított be a lakásba. Az urinó így megint egyedül volt otthon, s így nem tehetett egyebet, minthogy újból adott ruhát az idegennek.

Mikor a detektív megérkezett, a kéregető természetesen már rég tovább állott, s a rendőrség most nyomozást indított a felkutatására.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. Változékony idő várható, némi hőemelkedéssel és elvélve csapadékkal. — Sürgönyprognózis: Változékony, enyhébb, elvélve csapadék.

— Huyn gróf lovassági főfelügyelő Aradon. Mint az Aradi Közlöny ma megírta: az aradi ekvitáció szemléjére több magasrangú lovassági törzstiszt érkezett ma Aradra. A tiszti lovasiskola záró szemléje szombaton délelőtt lesz ugyan, de a szemlén résztvevő tábornokok már ma megérkeztek, élükön Huyn gróf v. b. b. t. altábornagy lovassági főfelügyelővel. A magasrangú katonai személyek tiszteletére délben a 12-es huszárkaszárnyában lunch volt, este pedig a Fehér Kereszt szálló télikertjében rendezett társasvacsorán vett részt a helyőrség teljes tisztikara, élén Resch Ferenc vezérőrnaggyal.

— Az aradi márciusi ünnep. A március hó 15-én megtartandó ünnepély sikere érdekében a rendezőbizottság az összes előkészületeket megtette. Az ünnepély vasárnap délelőtt fél tizenegy órákor a kulturpalota dísztermében kezdődik. A rendezőbizottság arra kéri Aradváros polgárait, hogy március tizenötödikén házaikat nemzeti színű zászlókkal feldíszítsék.

— Ujságírók és a margitszigeti bank ezrei. Budapestről jelentik: A Budapesti Ujságírók Egyesületének választmánya ma délután két órákor Márkus Miksa udvari tanácsos elnöksége alatt ülést tartott, amely a közgyűlés előkészítésével foglalkozott. Az ülésen Purjesz Lajos főtitkár bejelentette a választmánynak, hogy a kiküldött vizsgálóbizottság megvizsgálta a margitszigeti ügynek az ujságírókra vonatkozó részét és világosságot kívánt deríteni a miniszterelnöknek általánosságban tett kijelentésére, amely szerint harmincezer koronát ujságírók is kaptak. A bizottság a vizsgálatot lefolytatta, kihallgatásokat is eszközölt és megállapította, hogy ennek az összegnek nagyobb felét nem ujságírók, hanem lapváltalatok kapták. A miniszterelnök kimutatása azért nem lehetett teljes, mert időközben a vezető és döntő tényezők eltávoztak az intézet éléről, és maga a miniszterelnök is megmondta, hogy csak azokat az adatokat terjeszti elő, amelyeket ő kapott s amelyekért felelősséget nem vállal. A Forgalmi Részvénytársaság a hiteles kimutatást megtagadta, de így is meg lehetett állapítani, hogy az ujságírók valóságosan végzett munkáért kaptak két esztendő lefolyása alatt 17–18.000 koronát. Az ujságírók az összegekért ellenszolgáltatást is teljesítettek, és minden ujságírónak joga van tollával pénzt keresni, de mint ujságíró csak írásos munkájáért fogadhat el pénzt és semmiféle más jogcímen való pauszálrozást a bizottság megengedhetőknek nem tart.

— Miniszterek Bécsben. Budapestről jelentik: Hazai Samu báró honvédelmi miniszter ma délután két órákor Budapestről Bécsbe utazott. Teleszky János pénzügyminiszter ugyan csak ma Bécsbe utazott és a Bankgassei Magyar Házban szállott meg.

— Az angol trónörökös Németországban. Londonból jelentik: Az angol trónörökös pár április végén Németországba utazik és a császár meglátogatása után Neustrelitzben lakó rokonaikhoz meának.

— Harcok Tripoliszban. Londonból jelenti a Stefani-ügynökség: Egy bengházi jelentés szerint e hó tizenegyedikén éjjel két órákor egy ezeröttszáz—kétezer főnyi arab csapat támadta meg az olasz csapatokat, mely az ellenséget megfutamtotta. Az ellenséges arabok hajnal felé újból visszatértek, hogy halottjaikat és sebesültjeiket elvigyék, de az olaszok ismét elűzték őket. A támadók közül háromszázhatvan ketten estek el, olasz részről egy tiszt és negyvenkét közlegény meghalt.

— Az olasz kormányválság. Romából jelentik: A király ma egy órákor kihallgatáson fogadta Soninót. Politikai körök ebből arra következtetnek, hogy a király neki fogja ajánlani a kabinet alakítását, de nem tartják valószínűnek, hogy ezt Soninó elfogadná.

— Elégett öngyilkos. Triestből jelentik: Kersztel Lukács kikötői segédtestvérrel revolverrel agyonlőtte magát. Az öngyilkosság előtt eltorlaszolta magát irodájában és égő gyertyát állított az ágy mellé. A gyertya felborult és felgyújtotta az ágyat, úgy, hogy Kersztel holttestét félig elszenesedve találták meg. Kersztel értesített öngyilkos szándékáról a kikötői kapitányságot, valamint két testvérét, a szebenikói polgármestert és a kereskedelmi tengerészet egyik kapitányát.

— A horvát bán Budapesten. Budapestről jelentik: A Bud. Tud. jelentése szerint Skerlecz Iván báró horvát bán ma este titkára kíséretében Budapestre érkezett.

— Kitűnő vizsga. Hirschenhauser Jenő, gyógyszerészgyakornok Hajós Árpád aradi gyógyszerész tanítványa a kolozsvári tudományegyetemen kitűntetéssel tette le a gyógyszerész vizsgát.

— A kulturpalota kijáratái. (Levél a szerkesztőséghez.) A kulturpalota nagyterme tegnap este ismét roskadásig megtelt a filharmonikus hangversenyre. A hangverseny pompás volt, a terem ragyogó, a közönség előkelő és hogy mégis panaszos levél származik ebből a sok szépségbőljóságból, annak a palota kijáratok az oka. Amikor tegnap éjjel, hogy a hatalmas közönség kiáradt a teremből, az előcsarnokban életveszélyes tolongás támadt. Mert tetszik ismerni a kulturpalotát: a terem óriási, az előcsarnok grandiózus, hanem a kijárat olyan szűk, olyan apró, hogy semmikép sem illik a nagy palotához és semmikép sem elég olyan óriási közönség számára, aminő a kulturpalota hangversenyeit látogatja. Valamilyen bölcseMBER jóvoltából azonban tegnap este még ennek az egyetlen szűk kapunak is csak a félszárnyát nyitották ki és azon keresztül kellett kitolngani a közönségnek. Nem akarok jósolgatni, de elgondolni is borzalmas: mi történne, ha tűz támad, vagy csak tüzilárma is egy hangversenyen. Az előcsarnokból a főbejáraton kívül oldalra is nyílnak kijáratok, de jaj annak, aki ott akar kijutni: vagy zárva vannak, vagy nem vezetnek az utcára. A hangversenyek rendezősége, vagy még inkább a kulturpalota igazgatósága gondolhatna erre is a jövőben. Egy hangverseny látogató.

— Elfogott bankcsaló. Pozsonyból jelentik: Ravasz módon próbálta becsapni a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bankot egy pozsonyi fiatalember, névszerint Dugonics Titusz. A napokban táviratot kapott a bank Pozsonyból, Osztrólučki Géza volt trencsényi főispán aláírásával. A távirat azt kérte, hogy értesítse a bank pozsonyi fiókját: fizessen ki a főispánnak kétezer koronát. A banknak gyanus volt a távirat és csakhamar meg is állapította, hogy azt nem a volt főispán küldte. Telefonon felhívták tehát a pozsonyi fiókot és felszólították, hogy aki a pénzért jelentkezik: fogassák el. A bank detektiveket kért a rendőrségtől és várták a csalót. Nem hiába vártak. Ma korán délelőtt jelentkezett is a pénzért Dugonics Titusz.

— Osztrólučki Géza volt trencsényi főispán vagyok — mutatkozott be, de a detektivek fölöncsipték és letartóztatták.

— A rendőrség megállapította, hogy a hős nevű Dugonics hasonló módon egyszer már megpróbált becsapni egy bankot. Titusznak nincs szerencséje. Akkor sem sikerült a család most sem.

— Exhumált gyermekcsir. Makóról jelentik: Makón tegnap a vizsgálóbíró rendelkezése egy négyéves kisleány holttestét exhumálták. Pap Antalnénál volt gondnokságban Baranyi Erzsike, akivel Papék kegyetlenül bántak, folyton ütötték. Papéknál február 23-án nagy vendégség volt és Papné a kisleányt egy pohár vízzel küldte. A gyermek a vízből egy keveset kiontott, ezért Papné a leánykát teljes erővel a földhöz vágta. A kis gyerek, ki nemrég nagy betegségből épült fel, jajkiáltással összesett és meghalt. Az orvos a halott gyermekén külső sérülést nem látott. A temetés után suttogni kezdtek, hogy Papék okai a gyermek halálának és névtelen följelentésre a rendőrség megindította a vizsgálatot.

— Tüntető állatorvostan hallgatók. Bécsből jelentik: Az állatorvosi főiskola hallgatói ma folytatták tüntetéseiket. A diákok egy csapata beakart hatolni az intézeti épületbe, de a rendőrök útját állották. Ebből összeütközés keletkezett a diákság és rendőrség között, amelyben három diák súlyosan, kettő könnyebben megsebesült. Tizenegy diákot letartóztattak, egy ellen pedig hatóság elleni erőszak miatt eljárást indítottak. A rektor ma egy rendeletet adott ki, melyben a félévet bezárja.

— Öngyilkos gépgyárosné. Budapestről jelentik: Ezelőtt hat nappal történt, hogy Damjanich-utca 56. számú lakásán öngyilkosságot követett el Kühnemann Viktorné született Kaufmann Irma, az ismert gépgyáros huszonöt éves felesége. Először szublimátot ivott, aztán föl-vágta az ereit. Akkor bevitték az István-szanaszatóriumba. Állapota hat napon át válságos volt, tegnap délután aztán az önfeláldozó ápolás ellenére meghalt. Hátrahagyott levelében egy milliónyi vagyonát a férjére hagyta. Tettének okát nem tudni.

— Szabadiában a szüffrazsettek vezére. Londonból jelentik: Pankhurst asszonyt, aki letartóztatása után hétfőn azonnal megkezdte az éhségstrájkot, a napokban szabadonbocsájtják. Attól fének, hogy egészségében a koplalás miatt komoly kárt szenved.

— Katonazene a Fehér Keresztben. Ma este a Fehér Kereszt kávéházban a 33-ik gyalogezred 16 tagból álló szimfonikus zenekara válogatott műsorról — melyben több elsőrendű cigányzeneszerző szerepel — hangversenyez. Kezdeté este 8 órakor.

— Az aradi villamosági részvénytársaság ez uton értesíti a fogyasztó közönséget, hogy március 14-én déli 12 órától fél 2 óráig a kábelhálózat mentén az áramszolgáltatás kábelkapcsolás miatt szünetelni fog.

— Értesítés. Értesitem összes volt tanítványaimat, hogy intézetemben, Hassinger utca 5. folyó hó 20-tól kezdve este 7 órakor, kétszer hetenként az Országos Magyar Esperanto-Egyesület vezetése alatt Esperanto-kurzus veszi kezdetét, melyben volt tanítványaim teljesen díjtalanul részt vehetnek és jelentkezésüket kérem. Engel Mór, ker. szaktanfolyam. 657

— Talpvarró gépet fog bemutatni a közeli napokban a Singer Co. varrógép részvénytársaság Aradon, József főherceg-ut 9. Felhívatnak a cipésmester urak, miszerint érdeklődésüket mielőbb jelentsék be, hogy a bemutatás napjára a meghívót megkaphassák. 1723

— Gyermekkosci gyári raktár Fischer-féle Nagyáruházban Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt. Fischernél legfinomabb, legmodernebb és lelegegánsabb gyermekkosci 20%-al olcsóbbak lettek.

— Ügyvédi irodák b. figyelmébe. A m. kir. Igazságügyminisztérium 9900-1913. I. M. sz. rendeletében előírt és kötelező négyféle végrehajtási nyomtatvány kapható az Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdájában.

TARKASÁGOK.

(A hosszú konzilium.) Egy ujaradi jómódu sváb megbetegedett. Az előhívott orvos súlyos gyomorbajt állapított meg. A paraszt ágyba fektet, állapota fokozatosan rosszabbodott. A háziorvos még egy orvos hívását ajánlta a feleségének.

— Háha ketten többet tudunk, — mondta.

Az asszony elfogadta az orvos ajánlatát és hívott még egy orvost. A két orvos, miután alaposan megvizsgálta a beteget, konziliumra vonult a szomszéd szobába. Ebben a szobában volt a családnak kézi éléskamrája.

Amikor a sváb észrevette, hogy a két orvos a mellette levő szobába tért és ott sokáig időzik, aggodalmi támadtak és így szólt a feleségéhez:

— Ott a sok kolbász, szalonna, sonka, nézd csak öreg, mit csinálnak ezek olyan sokáig oda-benn? . . .

(Tangós idők.) — Mari, maga megint nem végözte el a dolgát.

— Nagysága kérem, nem tehetek róla, de a tangó tanulása sok időt vesz el.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Tanár és községi bíró afférje. Több-ször írtunk már arról az afférről, amely Gantner Károly ujszentannai községi bíró és Molnár Ödön polgári iskolai tanár között keletkezett. Gantner felettes hatóságánál feljelentette Molnárt, azt állítván róla, hogy többet törődik a tüzoltóparancsnoksággal, mint az iskolával, iskolaidő alatt vadászni jár s tanulóit hajtók-nak használja fel, végül hogy az iskola szin-padját jogtalanul átengedte egy társaságnak. Molnár erre Gantnert jelentette fel azért, mert hivatalos teendőit elhanyagolta, s a hivatalos órát nem tartotta be. A két ellenfél végül is egymást becsületsértés és rágalmazás miatt je-lentette fel. Az aradi járásbíró a bizonyítási eljárást mellőzve mindkét felet bűnösnek mon-dotta ki s mindkettőjüket kisebb pénzbüntetésre ítélte. A törvényszék, mint felebbviteli bíróság ezt az ítéletet megsemmisítette s utasi-totta a járásbírókat, hogy folytassa le a bi-zonyítási eljárást. Ma volt ez ügyben Ottrubay Dezső dr. kir. járásbíró előtt a tanúkihallgatás, amelyen Molnár képviselőben Veliciu Emil dr., Gantner képviselőben Rácz Sándor dr. jelent meg. A ma kihallgatott tanúk azt igazolták, hogy amikor Molnár műkedvelői elő-adás számára átengedte a polgári iskola szin-padját, helyettes igazgató volt s így joga volt a szinpad felett rendelkezni. A régen huszódó ügyben még vagy husz tanút fognak kihall-gatni.

§ Az aradi esküdtbírák. Most sorsolta ki az aradi kir. törvényszék az áprilisi ciklus es-küdtbíráit. A ciklus nagy érdeklődésre tarthat számot, mert keretében három szenzációs bűn-ügy, Donó Árpádé, Porzsolt Zsuzsa gyilkosáé, Mladin Miklóssé, Háromy László merénylőjéé és Gsanadán Jánosé, Novák Aurél dr. merény-lőjéé kerül főtárgyalásra. A kisorsolt esküdt-bírák a következők:

Weisz József korcsmáros, Gardanovich Ala-dár takarékpénztári hivatalnok, Engel Jenő pénztárnok, Kaufman Jakab kereskedő (Györök), Momák Döme dr. ügyvéd, Reményik László főmérnök, Martics István szőlőbirtokos (Ma-gyarad), Jellinek Henrik dr. ügyvéd, Rauch Hubert kisbortokos (Óthalom), Mayer Miklós szücsmeister, Tabakovits Emil építész, Stiasni József kaptafakészítő, Schneider Ferenc birto-kos, Kádár István szabó, Bakoni Kálmán föld-bérlő (Erdőkerek), Bécsi Sándor művezető, Raucher Emil könyvelő, Nagy Kálmán ház-tulajdonos, Pick Ernő kereskedő, Weinberger Ede üzletvezető, Reisinger Ferenc dr. ügyvéd, Lakner János földbérlő (Zsigmondháza), Hacsek Arthur hivatalnok, Reucz Ferenc kereskedő (Ószentanna), Veliciu Romulus dr. ügyvéd, Zenner Agoston kőműves, Hetesi István szabó, Weichertz Lipót üzletvezető, Herling Mihály, Weisenburger Nándor bankhivatalnok. Helyet-tes esküdték: Borai Gyula, Bencz István, Rónai Ödön, Guttman Simon, Grünblatt Soma, Zöldi István, Román József, Gráb József, Fábrián Jó-zsef, Doka Miklós.

§ Ügyvédi kamarák köréből. Az aradi ügyvédi kamara Olosz Péter dr. ügyvédet, Pécska székhelylyel, az ügyvédek lajstromába felvette. A marosvásárhelyi ügyvédi kamara Finkler Béla dr. ügyvédet, aki székhelyét az aradi ügyvédi kamara területén fekvő Körös-bányára tette át, 1913. november 15-én kez-dődő joghatállyal törölte jegyzékéből.

§ Nyilatkozat. 1913. január hó 16-án Szecep-kovszky Teofil rendőrhadnagy ur ellen feljelentést tettem az aradi királyi ügyészségen hivatalos ha-talommal való visszaélés és személyes szabadság megsértésének vétsége miatt. Az ügyészség a nyomozást nevezett rendőrhadnagy ur ellen 4373-913. számú határozatával megszüntette. Kö-telességemnek tartom nevezett rendőrhadnagy ur-tól — akinek elsieltett és alaptalan feljelentésem-mel kellemetlenséget okoztam — itt a nyilvános-ság előtt bocsánatot kérni és a legbensőbb saj-nálkozásomnak adok kifejezést. Nagykanizsa, 1914. március 14. Székely Béla hírlapíró, a „Zala” szer-kesztője.

MEZŐGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Aradi heti gabonavásár.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 13.

Az időjárás ismét hűvösre fordult. A mezőgazdasági állapotot illetőleg a hírek eltérők. Szombaton jelenik meg a földművelésügyi miniszter jelentése a vetések teleléséről, a készletekről, valamint gazdasági munkálatokról. A gabonaüzlet irányzata szilárdságából veszített.

Elkelt a mai piacon:

800 mm. buza	24.—
600 mm. tengeri	12.60—
Rozs	16.—
Árpa	14.—
Zab	14.—

Az árak száz kilogrammonként koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Tátrai tudósítás.

Budapest, március 13.

Készáru.

Amerika egy féllel olcsóbb. Kínálat, vételre vár. Nyenge. 40 ezer mm változatlan.

Határidő.

	Dél sárlat	3 órai sárlat
Buza 1914. áprilisra	12.51—12.53	12.50—12.51
Buza 1914. májusra	12.44—12.45	12.41—12.42
Buza 1914. októberre	11.27—11.28	11.25—11.26
Rozs 1914. áprilisra	9.49—9.50	9.45—9.46
Rozs 1914. októberre	8.68—8.69	8.64—8.65
Tengeri 1914. májusra	6.78—6.79	6.75—6.76
Zab 1914. áprilisra	7.68—7.69	7.66—7.67
Zab 1914. októberre	7.72—7.73	7.70—7.71

Budapesti értéktőzsde (március 13.)

Oestrák hitel	637.25
Magyar hitel	845.50
4% koronajáradék	82.52
Oestrák-magyar államvasuti	725.—

Jelzálogbank	443.25
Lezámitolóbank	519.50
Hazai Bank	298.—
Magyar Bank	532.—
Kereskedelmi Bank	8884.—
Rimamurányi	664.—
Salgótarjáni	728.—
Köszöri Vasut	628.50
Városi Villamos	832.50

Bécsi értéktőzsde (március 13.)

Oestrák hitel	637.75
Magyar hitel	842.50
Oestrák-magyar államv.	712.75
Déli vasut	105.—

A Temesvári Lloydársulat terménycsarnokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként koronákban.) 1914. márc. 13. Buza 75 kilogrammos 24.10—24.30, 76 kilogrammos 24.80—24.4, 77 kilogrammos 24.50—24.60, 78 kilogrammos 24.70—24.80. Rozs (prima) 16.70—16.90, (közép) 16.30—16.40, Árpa (sertőző) — (takarmány) 13.20—13.4, Zab (prima) 14.00—14.10, (közép) 12.40—12.50, Tengeri rézli (magyar) — új 12.40—12.50, (román) régi 13.50—13.60, új 10.30—10.50. Burgonya 100 kgr. (fehér) 4.60—4.80, (rózsza) 7.00—7.50.

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Endre.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szombat, 1914. évi március 14-én:

B. Revist By Bérlet

Dr. Beregi Sándor bucsufellepte:

Sárga liom.

Vidéki történet 3 felvonásban. Irta: Btró Lajos. Rendező: Keszler Ede.

SZEMÉLYEK:

A nagyherceg Beregi S.	Dr. Peredy	Keszler Ede.
Thurzó Viktor Dély Lajos.	Judit, a huga Harmath J.	
Hessen Jobbay.	Dr. Asztalos Zempléni Z.	
Illésbázy Vidor József.	Bokor Adolf Polgár S.	
Basarczy Ocskay M.	Zifkoics Makróczy L.	
Katolnay Herold E.	Rád János Varnai Jenő.	

Kezdete este 7/8 órakor.

Fog-Krém
KALODONT
Szájviz

9401

NYILTTÉR.*

Hamis hírek fizetésképtelenségről.

Néhány fővárosi lap, azt a valótlan hírt hozta, hogy cégem fizetésképtelenséget jelentet. Mivel hitelezőim nagyobb részét már teljesen kielégítettem és azt a néhány visszamaradt hitelezőmet, minden fillér levonás nélkül, teljesen kielégíteni fogom, kénytelen leszek ezen lapok és rosszakaróim ellen, a hamis híresztelés miatt, a megtorló lépéseket megtenni.
1704 Róna Jenő.

Nyilatkozat.

Ezennel kijelentem, hogy mai naptól fogva volt nőm, született Schulik Irma részére, semmiféle hitelt ne nyujtsanak, mert azért én nem fizetek.

KAISER LIPÓT
kávés.

Az Alföldi házikenyér sütőde

azon hitelezőit, akik eddig követeléseiket be nem jelentették, felhivatnak, hogy **üzletátruházás** miatt követeléseiket Dr. Szegő Hugó aradi ügyvédnél folyó hó 17-ig okvetlenül bejelentésék.
1726

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Figyelem!

Mindenki meggyőződhet egy próbarendelés által, hogy **Salacz-m.** 2. sz. alatt ez előtt **Bolezni-féle** cipő-üzletbe a legfinomabb kivitelben és olcsó ár mellett készítettek **férfi-, női- és gyermek-cipőket.**

Cipők nagyraktára

Kossuth-utca 3. szám alatt, hol a legjobb anyagból saját műhelyemben készült **férfi-, női- és gyermek-cipők** kivétel olcsó árban, jó minőségben, **szolid kiszolgálás** mellett vásárolhatók.
4688

Teljesítéssel:

Czernóczky Mihály
uri- és női-cipész.

Kalmár József
villanyszerelő

Arad, **Salacz-utca 2. sz.**
Telefon 242. Telefon 242.

Ajánlja

költözködők figyelmébe: villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket s minden e szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka.
461

Raktáron tart:

Villanyos csillárokat, villanyos fűtőedényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajszűtő vasakat, Wolfram lámpákat és mindenféle villanyos cikkeket.
461

1914. évi 987. sz.

Termelt nyár rönkfa eladása.

A lippai m. kir. főerdőhivatal kerületéhez tartozó pécskai m. kir. erdőgondnokság hádai és remeteági 1913/14. évi vágásában termelt mintegy 914.64 m³-t kitevő nyár rönkfa 2 eladási csoportba felosztva zárt írásbeli ajánlat útján fog eladatni.

Az ajánlatok 1914. évi április hó 14-én déli 12 óráig nyújtandók be a lippai m. kir. főerdőhivatalnál, hol is azok április hó 15-én délelőtt 9 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Az eladási feltételek, a faanyagok csoportosítása és a kiáltási árak kimutatása ajánlati úrlap és boríték a m. kir. főerdőhivatalnál, valamint a pécskai m. kir. erdőgondnokságnál díjtalanul szerezhető be.

Lippa, 1914. évi március hó.

M. kir. Főerdőhivatal.

1708

3800 bolgár

100 évnél idősebb! E balkán nép keleti és nyugati részénél magas életkornak teljes erőben való elérése tika: a —

„YOGHURT.”

Ez egy tejből készült, rendkívül táperejű étel, mely a szervezetre csodálatos erősítő és gyógyító hatással van; nagyon egyszerű a készítési módja, amellyel ropant olcsó, mert házilag előállítható tiszta tejből. — Irjon azonnal egy levelet a **BAUMANN tejgazdaságra, Nagyszében 2.** címre és innen kapja meg „A YOGHURT jelentősége mint táp- és gyógyszer” című füzetet. — Azonkívül kap 5 pbiola „Baumann-féle YOGHURT-ferment”-et (elegendő 5 liter Yoghurt előállítására) és utasítást a bolgár Yoghurt készítéséhez, ha 1 korona 60 fillért is beküld bélyegeken vagy postautalványon.
9409

Szatorium Dr. Fasan

Spittal Millstät' er tó, Karintia. Alapított 1893. Morfinum leszoktatási gyógymód kényszer nélkül és enyhe formában, úgy mint könnyű betegeknél és üdülésre szorultaknak általában. Prospektust ingyen.
1053

Mondották már...

egy pár százan, hogy a legjobb minőségű és legtartósabb

férfi-, női és gyermekcipőket csakis az

„Aradi Cipőtermelő-szövetkezet” Szabadság-tér 14. sz.

alatti üzletében lehet beszerezni, ahol aradi cipészek által készített cipők nagy raktára van.

Megrendelések és javítások azonnal elkészítetnek.
1519
Olcsó árak! Figyelmes kiszolgálás!

124—1914. g. sz.

Árlejtési hirdetés.

Arad sz. kir. város közönsége részére 1914—1915-iki évadban szükséges mintegy 8000 m³ tűzfának szállítása iránt árlejtést tűzünk ki és a zárt ajánlatok beadása határidőül 1914 évi március hó 16-ának d. e. 10 óráját jelöljük meg.

Szállítandó lesz mintegy 4000 m³ cser-és 4000 m³ bükk hasább fa.

Ajánlat tehető azonban tölgyfa kivételével más minőségű fára is a vállalkozási ár ür köbméterenként jelölendő meg.

A szállítás 1914. évi július hó végéig eszközölendő.

A fa aradváros területén a gazdasági szék által kijelölendő helyen lesz átvéve, és oly képen rakandó, hogy mind n 20 fm. után lesz csak egy keresztelés elhelyezhető.

A szállítás egyéb feltételeit az árlejtési feltevések határozzák, melyeket a hivatalos órakon belül a gazd. tanácsnoknál bármikor megtekinthetők.

Ajánlattevő által a szállítási végösszeg 5% a bánatpénzül leteendő.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1914. évi március hó 2-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Weitzer János-u. 19. számú ház Batthyány-utcai részében egy

hat szobás lakás

teljesen modernre átalakítva, május hó 1-től

kiadó.

Bővebbet: 1-1149.

Ingatlanforgalmi és Parcellázóbank r.-t. Arad, Petőfi-u. 1. sz. Telefon 861.

152—1914. g. sz.

Árlejtési hirdetés.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a külhatáiban létesített kertészeti telepen szükséges két kút készítése iránt folyó évi március hó 30-án d. e. 1/2 11 órakor árlejtést tart

Kikiáltási-ár: 1260 korona. Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 5%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban, a városi pénztárban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezárta, nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltevételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltevételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1914. évi március hó 9-én tartott üléséből.

A gazdasági szék.

A HAZAI CIPŐIPARTERÉN ELSŐ HELYEN ÁLLNAK A VILÁGHIRŰ TURUL CIPŐK

TURUL CIPŐGYÁR R.T. A MONARKIA LEGNAGYOBB CIPŐGYÁRA.

Foraktar **ARAD.** Andrassy-tér (Minorita palota)

Cikk 250 Chevrera Gombocipő K 10-
 • 287 Chevrera Gombocipő K 13-50
 • 3036 Chevrera Gombocipő K 16-
 Is minőség

Cikk 92 Box szarocipő K 10-50
 • 80% Chevrera szarocipő K 11-
 • 6086 Box szarocipő American Style K 12-
 • 110 Chevrera Gombocipő K 13-

Cikk 405K Chevrera gombocipő K 9-
 • 483 Chevrera Gombocipő K 11-50
 • 416 Chevrera Gombocipő K 14-
 Is minőség

Cikk 403 Chevrera Gombocipő K 9-
 • 401 Chevrera Gombocipő K 12-
 • 436 Bara Chevrera Gombocipő K 13-

Cikk 349 Chevrera gombocipő K 9-
 • 346 Bara Chevrera Gombocipő K 12-
 • 363 Chevrera Gombocipő K 14-50
 • 1556 Lakó szarocipő K 16-50

6153—1914.

HIRDETMÉNY.

Közönség tesszük, hogy azon 14—16 éves ifjak, kik mint hajósuhancok a cs. és kir. haditengerészet altiszti iskolába ohajtanak belépni, a belépés feltételeiről az aradvárosi katonai osztagnál nyerhetnek felvilágosítást.

A Városi Tanács.

8—1914. alapít. b. sz.

Pályázati hirdetés.

A néhai Weitzer János aradvárosi jótékony és közcélú alapítványról alkotott és a Nagyméltóságú m. kir. Belügyminister ur által 36383—1912. szám alatt jóváhagyott alapító levél 8. §. A) csoport 6). pontja alatt megjelölt és ipari számszámok s előállítási módok feltalálásának díjakkal való jutalmazására szolgáló 1000 (Egyezer) koronából kiosztandó segélyek elnyerése iránt nyilvános pályázatot írunk ki.

Ezen segélyek elnyeréséért pályázhatnak ipari számszámok és előállítási módok, valamint ezek javításának feltalálói amennyiben Aradon bírnak állandó lakással.

A pályázati kérvények f. évi április hó 15-(tizenöt) ig városunk polgármesteréhez, mint a Weitzer János

nos jótékony alapítványi bizottság elnökéhez nyújtandók be.

A segélyt kérvényezők tartoznak aradi lakos voltukat igazolni, továbbá a találmányt megfelelő minta, illetve az előállítási módot szabatos műszaki leírás alakjában a pályázati kérvénnyel egyidejűleg aláírt alapítványi bizottsághoz bemutatni s a bizottság kívánságára a találmányt szemléltetőleg is ismertetni.

A 1909—462—1912. kgy. számú határozattal megalakított Weitzer János jótékony és közcélú alapítványi bizottságnak 1914. évi február hó 17-én tartott üléséből.

Dr. Angel, alapítványi bizottsági jegyző

5165—1914. kh. sz.

Vásári hirdetés.

Arad szab. kir. városban az idei tavaszi országos vásár folyó évi március hó 27-ik-től bezárólag március hó 31-ikéig fog megtartatni. Az állatvásár március 27, 28 és 29-én tartatik és arra mindenféle állat felhajtása március hó 27-én reggel 4 órától kezdve meg van engedve. A kirakó vásár március hó 27-től március hó 31-ig tart.

GreenNándor s. k. főkapitány.

153—1914. g. sz.

Árlejtési hirdetés.

Arad, sz. kir. város gazdasági széke 12 drb. öntöző kocsira szükséges szűrő készűék, 1 drb. fedett vaslemez targonca, és 5 drb. két-körökű szemégyűjtő vas lemez kocsi szállítása iránt folyó év március hó 30-án d. e. 1/2 11 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: 2540 korona. A minták a városi tűzoltó lakatanyva udvarán megtekinthetők.

Bánatpénzül leteendő az kikiáltási ár 5%-a készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban a városi pénztárban.

Az árlejtésen részt venni csak írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezárta nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltevételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltevételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad, sz. kir. város gazdasági székének 1914. évi március hó 9-én tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Apró hirdetések.

Az „Aradi Közlöny” egyes példái — mára kora reggeli órákban — a következő helyeken kaphatók: K. Klein Mór könyv- és papírkereskedésében Andrásy-tér 12.

Weisz Leó könyv- és papírkereskedésében Andrásy-tér 13.

Pichler Sándor könyv- és papírkereskedésében Szabadság-tér 1.

Pappich Zsigmond papírkereskedésében Andrásy-tér 25.

Décsi Géza könyv- és papírkereskedésében Ferray-u. (Gr. Hunyady-palota).

Erdőssy Sándor dohány nagy árudájában Andrásy-tér 21.

Dr. Hammerschlag Lipótné dohány árudájában Andrásy-tér 15.

Weisz Antonia dohánytőzsdejében József főherceg-ut 3.

Dr. Ambrosné dohánytőzsdejében Weitzer János-u. 3.

Eiswag Róza dohánytőzsdejében Weitzer János-u. 13. (Főpostával szemben.)

Kubmann Zsigmond papírkereskedése és dohánytőzsdejében Hunyadi-u. 1.

Hacsi Mária dohánytőzsdejében Szabadság-tér 8.

Barna Béla hírlap- és hirdetési irodájában Attila Péter-utca 1. Zrínyi-u. oldal.

Márki Clotild dohánytőzsdejében Deák Ferenc-utca 5.

Weisz Juszinné Arad Hegyalja Villany-vasút állomás.

Dr. Atzkovits Zsigmondné dohánytőzsdejében Salacz-utca 1.

Vesseli courtánál Arad, pályaudvar.

Valamint: Temesvár, Mezőhegyes, Makó, Brád, Máriaradna és Piski vasútállomásokon, továbbá Nagyváradon és Békéscsabán.

Azon apróhirdetésekre vonatkozó tudnivalók, ahol a hirdetés mellett: „Bővebbet, vagy cím a kiadóban” áll, közelebbi adatok olvashatók az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalának előcsarnokában elhelyezett táblán.

LEVELEZÉS.

„Ilonka”

hirdetése 7 koronába kerül, kérünk még 3 koronát beküldeni

„Angyal”

Érkezem 17-én délelőtt 10 ó. 10 p.-kor. Igazán örülnék ha jelzett helyig elébem jönnél, és az állomásnál várnál A viszontlátásig csókol. 1677

OKTATÁS.

Distingvált

francia nyelvtanár úri családoknál még egy-két órát vállalna. Otthon végezhető francia, német levelezést is elvállal. Guillemine Slangen József főherceg-ut 7. 1719

ÜZLETEK.

Salacz-utca 2. szám alatt egy nagy üzletteliség pincével kiadó. Bővebbet Czernóczky Mihály üzletében Kossuth-utca 8. 1817

Szép üzlethelyiség

kirakattal, Weitzer János utcában május hó közepére kiadó. Telefon 502. Cím a kiadóhivatalban. 1445

Jóforgalmu

korcsma és üzlethelyiség külön teremmel együtt, kiadó. Cím a kiadóban. 1501

INGATLAN.

Aranykéz-utca 11 számú

ház nagy gyümölcsös kerttel, 428 öf telek, külön baromfiudvarral kedvező feltétellel eladó. 1861

Danjanos u. 18.

és Fürj-u. 8. számú ház, szabad kézből eladó. Bővebbet Papp fodrásznál, Hunyadi-u 2 1724

27 kis hold

föld eladó Kovászi község határában Ujpacót község alatt Értekezhetni dr. Hotoran Viktor ügyvédnél Arad Karolina utca 7. 1720

ALKALMAZÁST KERES.

Gyermektelen

házaspár házmezeri állást keres. A házmezeri teendőiben jártasok. Cím a kiadóhivatalban. 1717

ALKALMAZÁST NYER.

Irodai

teendőiben jártas fiatalember gyakornokul felvétetik. Éles Ármin Arad. 1713

Fiatal kereskedő

ajánlkozhatik üzletvezetői állásra P. M. jelge alatt a kiadóhivatalba. Magyar, német és román nyelv megkivántatik. 1722

Műszerész

és ügyelők felvételnek a Singer Co varrógép részvénytársaságnál Arad József főherceg-ut 9. 1721

Mellékjövedelem

5000—8000 korona évente, Aradon vagy bárhol lakó intelligensebb személyeknek, ékszertárgyak (valódi és utánszati) viszonteladásaival. Különösen alkalmas mellékfoglalkozás vendéglősöknek, kávéosoknak, pincéreknek, fodrászoknak stb. Szükséges befektetés 20—30 korona. Komoly pályázók irjanak következő címre: Huszár urnak Budapest, 145-ik postafiók. 1549

KIADÓ LAKÁS.

Az Andrásy-téren

az első emeleten, a főter kellő közepén, egy utcai lakás azonnalra, vagy május hó 1-re kiadó Bővebbet a kiadóhivatalban.

Két szobás

utcai garcon lakás Irodának is igen alkalmas. március 1-ére, esetleg azonnalra kiadó. Deák Ferenc-utca 39. sz. alatt. 1077

Egy

2 szobás utcai lakás május hó 1-re kiadó. Bővebbet Csernovits Péter-utca 27, üzletben. 1454

Külön bejáratu

butorozott szoba, villanyvilágítással azonnal kiadó, Rákóczi-utca 10. 1710

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Kecskeméti vidéki

rózsaburgonya vető és evő, kocsik rakományonként Reiter Izidornál, Temesvár. 1645

300 darab

traf kláda eladó. Dohánynagyáruda Lippa 1709

Kitűnő

s kiprobált bázilag készített, sömör, sz-plő, pattanások elleni bőrfinomító gyógypep-s appan kapható, darabonként 50 fillérért Bitter Mariskánál, Attila tér 1. 172

Alágyujtásra való papir

kb. 50 kilós bálákban csomagolva kapható: bálaenként 2 koronáért az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KÜLÖNFÉLE.

Egy

4 lóra való Istálló és kocsiszin ápr. 1-re kiadó. Határ-u 22. 1612

Kiadó

azonnalra vagy május 1-ére a Deák Ferenc u. 16. szám I. emeleten 3 szoba és összes mellékhelyiségekkel álló kényelmes utcai lakás. Elköltözés miatt több butordarabok, angolbörgar: itura, íróasztal, diván stb. olcsón eladó. Bővebbet Deák Ferenc utca 16. sz. I. e. 8. szám alatt. 1660

Fucovesin

Tabl. fucovesin comp. Elhízás elleni gyógyszer, nem hashajtó, nem ártalmas. Kiprobált biztos szer. — Árs használati utasítással ellátott eredeti doboznak 3 korona 50 filler. Főraktár: Hehs Vilmos gyógyszer-tára a Szent Istvánhoz Aradon, Bathyány-utca. Összes készítményeink Földes Kelemen gyógyszer-tárában is kaphatók. 5189

Nyomtatványok

eszes kivitelben készülnek az Aradi nyomda r. t.-nál.

Takszámotóras

Bér-autók

Telefonszám: 810

2221
Szolgálat: reggel 6 órától éjjel 12 óráig
Garage: Deák Ferenc-utca 8 sz.

A legújabb

párisi és londoni divatszövegekben legszébb szabásu tavaszi felöltők és öltönyök rendelhetők

Schäffer Henrik

elsőrendű uriszabászati műtermében. Telefon 208. sz.

Homoki rózsaburgonya

(Kecskemét vidéki)

olcsón kapható:

Kornis Zsi mond és Márton

terüeny és üzlet kereskedő cégnél

Aradon,

Boros Béni-tér 21

Telefon 918.

Nagyobb megrendelésnél házhoz szállítva. 1725.

Védekező szerek

szőlő, gyümölcs és mezőgazdaság részére.

Rézkénpor

peronospora ellen.

Vizben oldható kénsó

oidium ellen.

Füsttámasztó anyag

szőlőknek fagy ellen való megvédésére.

Vizben oldható gyümölcsfa-carbolineum

mészkenlé

gyümölcsfák gombabetegségei ellen — darabos kén — rudkén — közönséges és asbest-kénlap — rézmészpor — chlorbaryum répaféreg ellen stb.

Elismerő levelekkel szolgálhatunk.

Dobiaschl J. és

Dörner Testvérek,

vegyi termék gyárai ARAD.

Telefon 165. 1319

Legnagyobb raktár TETRA-baba kelengyében.

WEISZ ÉS BENJAMIN, ARAD

Andrásy-tér 22. szám.

1707

Telefon 635.

●● A tavaszi idényre gyermek- és női-harisnyák minden színben megérkeztek, valamint gyermekruhák, rajzolt madeira és richelien párnák, terítők és bluzok. ●●